

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
ING Banku Hipotecznego S.A.
za okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019**

Spis treści

1.	List Przewodniczącego Rady Nadzorczej	3
2.	List Prezesa Zarządu	4
3.	Wstęp	5
4.	Otoczenie biznesowe	5
5.	Wyniki finansowe, adekwatność kapitałowa i instrumenty finansowe	13
6.	Kierunki rozwoju oraz działalność ING Banku Hipotecznego S.A.	21
7.	Wewnętrzne uwarunkowania działalności	25
8.	Struktura organizacyjna oraz władze ING Banku Hipotecznego S.A.	39
9.	Ład korporacyjny i informacje dla inwestorów	61
10.	Oświadczenie Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A.	71

1. List Przewodniczącego Rady Nadzorczej

Szanowni Interesariusze,

Rok 2019 dał wiele powodów do satysfakcji zarówno akcjonariuszom, jak również klientom i pracownikom ING Banku Hipotecznego S.A.

Realizowana przez Zarząd strategia pozyskiwania, a następnie stopniowego zwiększania udziału długoterminowego finansowania w bilansie Banku poprzez emisję listów zastawnych przyniosła efekty.

W minionym okresie sprawozdawczym Bank nabył portfel kredytów hipotecznych w wysokości ok. 3,2 mld zł. Sukcesywne powiększanie portfela kredytów hipotecznych umożliwia realizację strategii Banku w zakresie stania się jednym z istotnych emitentów listów zastawnych na polskim rynku.

Ponadto, miniony rok zaowocował emisją zielonych listów zastawnych, która spotkała się z dużym zainteresowaniem inwestorów. Była to zasługa min. wysokiej jakości zabezpieczeń listów zastawnych na portfelu kredytowym wyrażona także wysokim ratingiem Aa3 nadanym przez firmę Moody's Investor Service, jak również z uzyskanej przez Bank certyfikacji przyznanej przez Climate Bonds Initiative (CBI) w związku ze spełnieniem najwyższych standardów w zakresie pozytywnego wpływu na środowisko. Łączna wartość wyemitowanych na polskim rynku zielonych listów zastawnych wyniosła 400 mln zł. Bank emitując zielone listy zastawne wspiera tym samym finansowanie energooszczędnych mieszkań i domów.

Podczas minionego roku Rada Nadzorcza, wzorem lat ubiegłych, wnikliwie obserwowała i analizowała sytuację finansową i rozwój biznesu oraz pozostawała w stałym kontakcie z Zarządem, uczestnicząc w konsultacjach dotyczących wszystkich istotnych aspektów działalności Banku. Funkcję wspierającą Radę Nadzorczą pełni Komitet Audytu i Ryzyka, w którego skład wchodzi Członkowie Rady Nadzorczej. Zgodnie z zatwierdzonym planem pracy, w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku miało miejsce pięć posiedzeń stacjonarnych Rady Nadzorczej oraz pięć posiedzeń stacjonarnych Komitetu Audytu i Ryzyka.

Strategia ING Banku Hipotecznego S.A. oraz działalność Zarządu wspieranego przez Radę Nadzorczą pozwala na dalszy rozwój Banku i wsparcie w realizacji celów Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.

Z poważaniem,

Brunon Bartkiewicz

Przewodniczący Rady Nadzorczej

2. List Prezesa Zarządu

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce raport roczny ING Banku Hipotecznego S.A. (dalej: Bank) za rok 2019. Był to dla Banku pierwszy rok operacyjnej działalności od momentu jego powstania.

Celem strategicznym Banku Hipotecznego jest pozyskiwanie, a następnie zwiększanie udziału długoterminowego finansowania w bilansie Banku poprzez emisję listów zastawnych oraz stanie się jednym z głównych emitentów tych instrumentów dłużnych na polskim rynku. Powyższe pozwoli m.in. na poprawę stabilności finansowania w Grupie ING BSK, dywersyfikację źródeł finansowania w zakresie finansowania obecnego portfela detalicznych kredytów hipotecznych, dopasowanie terminowej struktury aktywów oraz pasywów w bilansie, a także na obniżenie kosztów finansowania prowadzonej akcji kredytowej w części portfela kredytowego finansowanego innymi długoterminowymi instrumentami.

Wierzimy, że pierwszy rok aktywności operacyjnej Banku oraz jego rezultaty komercyjne wskazują na właściwy kierunek podjętych przez Zarząd Banku działań, które pozwalają realizować wyznaczony cel.

W okresie sprawozdawczym Bank nabył portfel kredytów hipotecznych w wysokości ok. 3,2 mld zł budując łączną sumę bilansową na koniec 2019 roku w wysokości ponad 3,3 mld zł. Był to również okres inauguracyjnej emisji zielonych listów zastawnych, która znalazła duże zainteresowanie inwestorów. Zbudowana książka popytu przewyższyła zakładane wcześniej poziomy. Powyższe wynikało m.in. z wysokiej jakości zabezpieczeń listów zastawnych na portfelu kredytowym wyrażonym także wysokim ratingiem Aa3 nadanym przez firmę Moody's Investor Service (najwyższy rating możliwy do uzyskania przez polskie papiery dłużne tzw. Country Ceiling), jak również z uzyskanej przez Bank certyfikacji przyznanej przez Climate Bonds Initiative (CBI) w związku ze spełnieniem najwyższych standardów w zakresie pozytywnego wpływu na środowisko. Łączna wartość wyemitowanych na polskim rynku zielonych listów zastawnych wyniosła 400 mln zł. Bank emitując zielone listy zastawne wspiera tym samym finansowanie energooszczędnych mieszkań i domów.

W roku 2020 Zarząd zamierza kontynuować podjęte działania wspierające realizację celu Banku. Chcemy być godnym zaufania partnerem dla naszych klientów i inwestorów, dzięki czemu liczymy na utrzymanie z nimi długotrwałych relacji.

Pragniemy podziękować naszym inwestorom i klientom za zaufanie, a pracownikom Banku za ich wkład i zaangażowanie w budowaniu pozycji Banku. Pragniemy również podziękować pracownikom ING Banku Śląskiego za ich wsparcie w rozwoju Banku.

Z wyrazami szacunku

Mirostaw Boda

Prezes Zarządu

3. Wstęp

ING Bank Hipoteczny S.A. (dalej Bank) powstał 26 lutego 2018 r. po uzyskaniu decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 16 stycznia 2018 roku zezwalającej na utworzenie Banku.

ING Bank Hipoteczny S.A. jest spółką zależną ING Banku Śląskiego S.A., który według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku posiadał 100% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Hipotecznego S.A. Bank wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, określanej na potrzeby niniejszego sprawozdania jako Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A. (Grupa).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, kapitał zakładowy ING Banku Hipotecznego S.A. wynosił 210.000.000 PLN i został w całości objęty przez ING Bank Śląski S.A. Akcje ING Banku Hipotecznego S.A. zostały pokryte wkładem pieniężnym.

ING Bank Hipoteczny S.A. działa w oparciu o strategiczną współpracę z ING Bankiem Śląskim S.A. nabywając wierzytelności z tytułu umów o kredyty zabezpieczone hipoteką. Strategicznym celem Banku jest dostarczenie Grupie długoterminowego, stabilnego finansowania w drodze emisji hipotecznych listów zastawnych.

4. Otoczenie biznesowe

4.1 Otoczenie makroekonomiczne

Produkt krajowy brutto

Od szczytu koniunktury w 2018 roku polska gospodarka notuje stopniowe spowolnienie. W 2019 roku rozwijała się w tempie 4,0% r/r, wobec 5,1% rok wcześniej. Hamowanie koniunktury wynikało przede wszystkim ze spowolnienia inwestycji (7,1% r/r wobec 9,0% w 2018 roku). Niższą dynamikę zanotowały nakłady publiczne (np. inwestycje infrastrukturalne) z uwagi na spowolnienie absorpcji środków unijnych. Z kolei odbicie nakładów prywatnych w tym cyklu odbyło się stosunkowo późno i było krótkotrwałe. Firmy niechętnie pozyskiwały nowe kredyty (ich dynamika spadła o ponad połowę w porównaniu z 2018), zwiększając oszczędności. Motorem wzrostu gospodarczego pozostały wydatki gospodarstw domowych, które w ubiegłym roku wzrosły o 4,1% r/r, wobec 4,3% w 2018 roku. Skłonność do zakupów była jednak mniejsza niż sugerowałyby to wzrost dochodów gospodarstw domowych, napędzany wysoką dynamiką płac i transferami socjalnymi. Konsumenci zwiększali natomiast swoje oszczędności - zanotowano najwyższy przyrost depozytów od 2011 roku - około 10% r/r.

Ekonomiści ING spodziewają się, że w 2020 roku wzrost PKB spowolni do około 3% r/r. Będzie to przede wszystkim wynikać z dalszego hamowania inwestycji (spadek dynamiki do 2,7% r/r), szczególnie publicznych z uwagi na gorszą kondycję finansową samorządów i niższą absorpcję środków z UE. Nakłady podmiotów prywatnych najprawdopodobniej pozostaną niskie – badania ankietowe sugerują słabnącą skłonność do inwestycji, zwłaszcza wśród podmiotów najmniejszych. Prawdopodobnie będzie to oznaczać również dalsze spowolnienie dynamiki kredytu korporacyjnego. Nieco wolniej niż w 2019 roku rosnąć powinny również depozyty firm. Ekonomiści ING oczekują, że na wysokim poziomie utrzyma się natomiast wzrost konsumpcji (dynamika około 3,9% r/r), wspierany np. wysoką podwyżką płacy minimalnej. Najprawdopodobniej nie uda się jednak utrzymać dynamiki kredytów, ani depozytów detalicznych na poziomie z ubiegłego roku. Polskie branże eksportowe ciągle dobrze znoszą dekonunkturę w strefie euro, korzystając z ciągle silnego popytu wewnętrznego jej państw. Sugeruje to jedynie nieznaczne pogorszenie eksportu netto w 2020 roku.

Środowisko niskich stóp procentowych

Rada Polityki Pieniężnej (RPP) utrzymuje stopy procentowe na niezmiennym poziomie od marca 2014 roku. W ubiegłym roku Rada zdecydowała się nie zmieniać parametrów swojej polityki mimo ekspansywnej polityki gospodarczej rządu (np. rozszerzania dostępu do benefitów socjalnych), ciągle wysokiego wzrostu PKB i w konsekwencji ryzyka wzrostu inflacji. RPP argumentowała, że zagrożenie dla stabilności cen ma przede wszystkim charakter regulacyjny (np. opłaty za wywóz śmieci) i znajduje się poza jej kontrolą.

W ocenie ekonomistów ING Rada Polityki Pieniężnej utrzyma stopy procentowe na obecnym poziomie (stopa referencyjna 1,5%, stopa lombardowa 2,5%) w 2020 i najprawdopodobniej również w 2021 roku. W swoich wystąpieniach Rada podkreśla, że jednym z kluczowych czynników stojących za wzrostem cen są zmiany regulacyjne. Stopniowe spowolnienie koniunktury będzie także w jej ocenie hamować wzrost cen w drugiej połowie roku. Chociaż ekonomiści ING spodziewają się wyższej ścieżki inflacji (powyżej 4% r/r w pierwszym kwartale 2020) niż sugeruje projekcja NBP oraz dostrzegają strukturalne źródła wzrostu cen (np. wzrost płacy minimalnej), to czynniki te uważają za niewystarczające, aby przekonać Radę Polityki Pieniężnej do zmiany stóp procentowych we wspomnianym horyzoncie czasowym. Tym samym wysokość stóp realnych (po uwzględnieniu inflacji) pozostanie jedną z najniższych w Europie.

Zdaniem ekonomistów ING RPP będzie priorytetyzować ryzyka dla wzrostu gospodarczego, podkreślając łagodne nastawienie głównych banków centralnych oraz przejściowy jej zdaniem charakter wzrostu cen. Negatywny poziom realnych stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego jest czynnikiem negatywnym dla złotego. Dotychczas jego wpływ pozostawał niewielki.

Kondycja finansów publicznych

Kondycja sektora finansów publicznych w 2019 roku była nieznacznie gorsza niż w 2018. Wynikało to ze wzrostu wydatków publicznych w roku wyborczym (m.in. na program 13-stych emerytur oraz rozszerzenie programu 500+ na każde dziecko) oraz mniejszej dynamiki dochodów (zwłaszcza akcyzy oraz VAT). Ekonomiści ING spodziewają się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg metodologii unijnej) wyniósł 0,7% PKB, wobec 0,2% PKB rok wcześniej. Poziom długu publicznego obniżył się zaś z 48,9% do 45,9% PKB.

W ocenie ekonomistów ING w 2020 roku bilans finansów publicznych w Polsce wyniesie 0,5% PKB. Wprawdzie obniżka stawek PIT oraz spowolnienie gospodarcze będą negatywnie oddziaływać na dynamikę dochodów podatkowych, ale lukę w budżecie państwa uzupełnią dochody jednorazowe – opłata transferowa z likwidacji OFE (ok. 18 mld PLN) oraz wpłata z zysku NBP (ok. 7 mld PLN). Wydatki publiczne pozostaną na podwyższonym poziomie: świadczenia z rozszerzonego programu 500+ będą wypłacane po raz pierwszy przez cały rok, ponownie pojawią się 13-stki dla emerytów. Brak nowych trwałych źródeł finansowania tych wydatków sztywnych przełoży się na wzrost strukturalnego deficytu finansów publicznych, który wg prognoz Komisji Europejskiej wyniesie 1,9% PKB, wobec 1,4% i 2,2% PKB w 2018 i 2019 roku.

Międzynarodowe otoczenie gospodarcze

Globalna aktywność gospodarcza w 2019 r. wyraźnie spowolniła. Dotyczyło to zwłaszcza państw Dalekiego Wschodu oraz strefy euro. Było to efektem kilku czynników tj. wojny handlowej między USA i Chinami, spadku popytu na elektronikę (najprawdopodobniej z uwagi na nasycenie rynku) oraz licznych problemów branży motoryzacyjnej (np. niski import samochodów z Europy do Azji).

Bieżący rok przynosi lekką poprawę nastrojów w badaniach ZEW w Niemczech czy Sentix w strefie euro. Powoli poprawiają się również oczekiwania przedsiębiorców, co pokazują badania Market PMI i wskaźniki Komisji Europejskiej. Ekonomiści ING prognozują jednak, że proces odbudowy aktywności gospodarczej w europejskich gospodarkach będzie długotrwały – wzrost PKB strefy euro w 2020 roku pozostanie niski - najprawdopodobniej nie przekroczy 1%/r. W przypadku USA oczekują lekkiego spowolnienia, z 2,3% do 1,7% r/r.

Rok 2020 przyniesie również kluczowe wydarzenia polityczne o zasięgu globalnym – jednym z nich będą amerykańskie wybory prezydenckie w listopadzie. Oponentem Donalda Trumpa może okazać się przedstawiciel lewego skrzydła partii Demokratów. Taki wybór oznaczać będzie konfrontację dwóch przeciwstawnych kierunków polityki gospodarczej i międzynarodowej USA. W tym roku prawdopodobnie nastąpi także kolejny etap negocjacji handlowych między USA i Chinami i potencjalnie także Unią Europejską. Tę ostatnią w lutym br. opuściła z kolei Wielka Brytania. W 2020 r. nie spowoduje to jednak istotnych zmian w relacjach handlowych pomiędzy obiema gospodarkami, gdyż uzgodniono okres przejściowy na wynegocjowanie docelowej umowy handlowej.

Prognozy makroekonomiczne

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020P
Przyrost PKB (%)	3.3	3.8	3.1	4.9	5.1	4.2	3.0
Dług sektora (general government) wg metodologii UE (% PKB)	50.4	51.3	54.2	50.6	48.9	45.9	44.9
Inflacja (CPI) średnia w roku (%)	0.0	-0.9	-0.6	2.0	1.7	2.3	3.5
Stopa bezrobocia (%)	11.4	9.7	8.2	6.6	5.8	5.2	5.4
Kurs USD/PLN (koniec roku)	3.51	3.90	4.18	3.48	3.76	3.80	3.81
Kurs EUR/PLN (koniec roku)	4.27	4.26	4.42	4.17	4.30	4.26	4.30
WIBOR 3M (koniec roku)	2.5	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7

4.2 Rynek nieruchomości mieszkaniowych

Jednym ze stałych elementów charakteryzujących polską sytuację społeczno – gospodarczą jest niedostateczna podaż mieszkań. Liczba mieszkań w Polsce w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców wynosiła w 2017 roku 371 mieszkań. Dla porównania liczba ta w krajach UE wynosi średnio, zależnie od źródła danych, około 480 mieszkań. W Niemczech, Francji czy Hiszpanii wynosi ponad 500 mieszkań. Poza niedoborem ilościowym należy także wskazać na niesatysfakcjonujący standard sporej części dostępnego zasobu mieszkaniowego. Zgodnie z definicją Eurostatu ponad 40% Polaków mieszka w przepełnionych domach. Zarówno średnia powierzchnia mieszkania jak i powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca kształtuje się poniżej średnich dla UE.

Zależnie od przyjętej metodologii niedobór mieszkań w Polsce szacuje się pomiędzy 1,4 mln a 4,4 mln. Zgodnie z danymi GUS w pierwszych dziewięciu miesiącach 2019 roku oddano do użytkowania około 145,7 tysięcy mieszkań, co stanowi 12,3% więcej niż przed rokiem. Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania wynosiła 13 mln m² czyli o 9,7% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dodatkowo odnotowano prawie 178,4 tysięcy mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 2,6% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku) i 201,3 tysięcy mieszkań na budowę, których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym tj. 3,8% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W 2019 roku ceny na rynku nieruchomości mieszkaniowych nadal rosły, kontynuując tym samym trend zapoczątkowany jeszcze w 2014 roku. Stopniowy wzrost płac, niskie bezrobocie oraz stopy procentowe zachęcały do inwestycji w mieszkania wobec braku alternatywnych i atrakcyjnych lokat kapitału.

Dostępność odpowiedniego zasobu mieszkaniowego jest jednym z czynników determinujących dalszy rozwój społeczno – gospodarczy. Głęboki niedobór mieszkań w Polsce stanowi szansę dla rozwoju rynku bankowości hipotecznej, u której podstaw leży finansowanie nieruchomości za pomocą długoterminowych listów zastawnych.

4.3 Rynek kredytów hipotecznych

Na 31 grudnia 2019 roku należności banków z tytułu kredytów mieszkaniowych w Polsce wyniosły 443,2 mld PLN i wzrosły o 6,6% r/r – zgodnie z danymi opublikowanymi przez NBP. Saldo kredytów udzielonych w złotych wzrosło o 12,3% r/r. i wyniosło 323,1 mld PLN.

Polski rynek kredytów hipotecznych praktycznie w całości jest zdominowany przez kredyty na zmienną stopę procentową. Aktualnie banki wprowadzają coraz szerzej do swych ofert kredyty oparte o stałą stopę procentową, które cieszą się rosnącym zainteresowaniem Klientów.

ING Bank Śląski S.A. będący strategicznym partnerem Banku na koniec grudnia zajmował drugą pozycję na rynku pod kątem nowej sprzedaży oraz czwartą pozycję pod kątem wielkości posiadanego portfela kredytów hipotecznych w PLN.

Duży popyt na mieszkania, rozwijająca się gospodarka oraz niskie stopy procentowe sprzyjają dalszemu wzrostowi rynku kredytów hipotecznych.

4.4 Rynek listów zastawnych

Na koniec grudnia 2019 roku w Polsce prowadziły działalność cztery banki hipoteczne:

- PKO Bank Hipoteczny S.A.,
- mBank Hipoteczny S.A.,
- Pekao Bank Hipoteczny S.A.,
- ING Bank Hipoteczny S.A.

Polski rynek listów zastawnych jest niewielki w porównaniu do rozwiniętych gospodarek UE, gdzie listy zastawne stanowią ważne źródło finansowania kredytów hipotecznych. Jednak w ostatnich latach charakteryzuje go dynamiczny rozwój. Emitenci z Polski plasują listy zastawne zarówno na rynku krajowym jak i rynkach zagranicznych. Dominują emisje publiczne, w Polsce na zmienną stopę procentową i zagraniczne na stopę stałą.

Na koniec czwartego kwartału 2019 roku w Polsce łączna wartość pozostających w obrocie hipotecznych listów zastawnych wynosiła około 26 mld PLN, co oznacza wzrost o 4,8 mld PLN

w stosunku do grudnia 2018 roku. PKO Bank Hipoteczny jest aktualnie największym emitentem listów zastawnych w Polsce. Wskaźnik finansowania kredytów hipotecznych listami zastawnymi nadal pozostaje na niskim poziomie.

W 2019 roku PKO Bank Hipoteczny oraz ING Bank Hipoteczny wyemitowały pierwsze zielone listy zastawne. Środki pozyskane przez Bank w ramach emisji zostały przeznaczone na finansowanie lub refinansowanie nieruchomości mieszczących się w grupie 15% najlepszych budynków pod kątem energochłonności.

Działalność banków hipotecznych pozwala na: wzmocnienie stabilności finansowania w ramach grupy kapitałowej, dywersyfikację źródeł finansowania w zakresie finansowania portfela detalicznych kredytów hipotecznych, lepsze dopasowanie terminowej struktury aktywów oraz pasywów w bilansie (polskie banki zasadniczo finansują długoterminowe kredyty hipoteczne krótkoterminowymi depozytami) oraz obniżenie kosztów finansowania prowadzonej akcji kredytowej w części portfela kredytowego finansowanego innymi długoterminowymi instrumentami.

4.5 Otoczenie regulacyjno – prawne

W 2019 roku weszły w życie następujące zmiany regulacyjno - prawne mające wpływ na działalność Banku:

- a. Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (dalej: RODO) – ustawa ma na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do RODO w szczególności poprzez usunięcie przepisów, które są sprzeczne z RODO lub które powielają rozwiązania RODO, jak również celem jest dostosowanie RODO do specyfiki polskiego porządku prawnego. Ustawa wprowadza zmiany w przepisach stu kilkudziesięciu ustaw. Zmiany dotyczą m.in. prawa pracy i prawa bankowego.
- b. Ustawa z dnia 17 stycznia 2019 roku o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw - ustawa wyłączyła banki hipoteczne z systemu gwarantowania depozytów oraz skorygowała zapisy Ustawy – Prawo bankowe dotyczące przeniesienia hipoteki w związku ze zbyciem wierzytelności bankowej.
- c. Ustawa o zmianie z dnia 30 sierpnia 2019 roku ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw – nowelizacja wprowadza m.in. obligatoryjną dematerializację akcji i ich rejestrację w rejestrze akcjonariuszy prowadzonym przez podmioty uprawnione do prowadzenia rachunków papierów wartościowych

w przypadku spółek niepublicznych. Większość przepisów wchodzi w życie od 1 stycznia 2021 roku, a część od 1 stycznia 2020 roku.

- d. Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Gruntowna nowelizacja postępowania cywilnego zawierająca liczne zmiany do przepisów kodeksu postępowania cywilnego, które dotyczą zarówno różnych postępowań, jak i instytucji. Ponadto ustawodawca wprowadza również nowe rozwiązania.
- e. Rekomendacja L Komisji Nadzoru Finansowego dotyczy roli biegłych rewidentów w procesie nadzoru nad bankami oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi. Rekomendacja określa ogólne reguły odpowiedzialności banku za wybór biegłego rewidenta, relacje komórki kontroli wewnętrznej z biegłymi rewidentami, udostępnianie biegłemu rewidentowi dokumentacji dotyczącej kontaktów banków z KNF, zagadnienia dotyczące dokumentacji z badania ustawowego i jej dostępności, a także ujawnianie i wymianę informacji między biegłymi rewidentami a KNF.
- f. Rekomendacja B Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca ograniczania ryzyka inwestycji banków. Rekomendacja podkreśla rolę zarządu i rady nadzorczej oraz formułuje oczekiwania nadzoru wobec tych organów w procesie zarządzania i ograniczania ryzyka inwestycji prowadzonych przez bank, zawiera postanowienia dotyczące przeciwdziałania i ograniczenia ryzyka inwestycji, monitorowania oraz raportowania w zakresie ryzyka podejmowanych inwestycji, jak również uwzględnia oczekiwania organu nadzoru dotyczące struktury organizacyjnej banku w kontekście dokonywanych przez bank inwestycji z uwzględnieniem Komitetu Polityki Inwestycyjnej. Rekomendacja formułuje oczekiwania nadzoru nie tylko co do treści (w szczególności aspektów o charakterze organizacyjnym, posiadania odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, prowadzenia szkoleń, posiadania odpowiednich systemów i procedur wewnętrznych), ale także zakresów i wzajemnych relacji strategii i polityki inwestycyjnej.
- g. Rekomendacja S Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie. Jednym z istotniejszych celów wydania znowelizowanej Rekomendacji S jest rozszerzenie jej dotychczasowego brzmienia, o zasady dotyczące zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oprocentowanymi stałą stopą procentową lub okresowo stałą stopą procentową, tak aby uwzględnić ryzyko związane z tymi kredytami oraz wskazanie, że banki powinny posiadać w ofercie kredytów zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach mieszkalnych dla klientów detalicznych, również takie rodzaje kredytów.
- h. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych. Ustawa wprowadza m.in. zmiany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wraz ze zmianą jej nazwy na ustawę o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. W ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji rozszerzono katalog czynów nieuczciwej konkurencji

- o działanie polegające na nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty lub wykonane usługi.
- i. Ustawa z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu obejmuje m.in.:
- otwarcie katalogu podmiotów uprawnionych do wymiany informacji pomiędzy instytucjami obowiązany wchodzącymi w skład grupy;
  - zwolnienie podmiotów prowadzących działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych z tajemnicy dotyczącej przekazania informacji jednostce analityki finansowej lub innym właściwym organom;
  - wprowadzenie obowiązku spełniania kryteriów kompetencji i reputacji przez podmioty świadczące usługi we wskazanym w ustawie zakresie (m.in. tworzenie osób prawnych, zasiadanie w organach osób prawnych, zapewnienie siedziby lub adresu) i osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych podmiotach oraz wprowadzenie sankcji za niedopełnienie tego obowiązku;
  - dodanie przepisów zapobiegających sytuacjom, w których osoby będące beneficjentami rzeczywistymi pośredników w obrocie nieruchomościami, a także osoby zajmujące kierownicze stanowiska w takich podmiotach, były osobami karanymi;
  - likwidacja luki, polegającej na nieuwzględnieniu w dotychczas obowiązującej ustawie organu uprawnionego do nałożenia kary administracyjnej na niektóre instytucje obowiązane w przypadku kontroli przez inne niż GIIF organy nadzoru;
  - wprowadzenie możliwości nakładania kar za niedopełnienie obowiązków przez instytucje nadzorowaną na wyznaczoną kadrę kierowniczą wyższego szczebla odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków określonych w ustawie oraz pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
  - możliwość wyznaczenia organu Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań związanych z Centralnym Rejestrem Beneficjentów Rzeczywistych.
- j. Wytyczne EBA w sprawie outsourcingu - określają zasady zarządzania wewnętrznego, w szczególności rozsądnego zarządzania ryzykiem, które instytucje powinny wdrażać przy outsourcingu funkcji, w szczególności w przypadku outsourcingu funkcji krytycznych lub ważnych.
- Wytyczne w szczególności:
- regulują zasady zarządzania ryzykiem,
  - przewidują konieczność identyfikowania konfliktu interesów dotyczącego zawartych przez instytucje umów outsourcingu i zarządzania nimi,
  - wskazują elementy jakie powinien posiadać plan ciągłości działania,

- wskazują rolę, jaką w odniesieniu do outsourcingu pełni funkcja audytu zewnętrznego,
- wymagają od instytucji posiadania stosownej dokumentacji, takiej jak w szczególności – polityka outsourcingu oraz prowadzenia rejestru umów outsourcingowych.

5. Wyniki finansowe, adekwatność kapitałowa i instrumenty finansowe

W 2019 roku ING Bank Hipoteczny S.A. uruchomił swoją działalność operacyjną i rozpoczął budowanie portfela kredytów hipotecznych stanowiących zabezpieczenie pod przyszłą emisję listów zastawnych. W pierwszym roku działalności Bank, w ramach realizowanej strategii, pozyskał portfel kredytów hipotecznych od ING Banku Śląskiego w wysokości ponad 3 mld zł. Nabywane portfele finansowane były zasadniczo zaciągniętym w spółce macierzystej kredytem oraz emisją zielonych hipotecznych listów zastawnych w wysokości 400 mln zł. Powyższe zdarzenia stanowiły podstawowe czynniki kształtujące wyniki finansowe Banku. Poniżej prezentowane są podstawowe informacje na temat sytuacji finansowej Banku za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

5.1 Podstawowe wskaźniki finansowe

	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach (%)	-0,01%	-6,35%
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)	-0,07%	-6,57%
DR - wskaźnik ogólnego zadłużenia (%)	91,87%	3,34%
TCR - łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,03%	Nie dotyczy*
LR - wskaźnik dźwigni (%)	8,10%	Nie dotyczy*
LCR - wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	20580,91%	Nie dotyczy*

* W 2018 r. ING Bank Hipoteczny S.A. nie prowadził działalności bankowej, a w konsekwencji nie podlegał obowiązkowi wynikającemu z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. oraz powiązanych regulacji, m.in. dotyczącym ujawnień w zakresie adekwatności kapitałowej.

ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach – stosunek wyniku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Hipotecznego S.A. do stanu aktywów na dzień 31.12.2019.

ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału – stosunek wyniku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Hipotecznego S.A. do stanu kapitałów własnych na dzień 31.12.2019.

DR - wskaźnik ogólnego zadłużenia – stosunek zobowiązań ING Banku Hipotecznego S.A. do stanu aktywów na dzień 31.12.2019.

TCR - łączny współczynnik kapitałowy – stosunek funduszy własnych ING Banku Hipotecznego S.A. do aktywów ważonych ryzykiem na dzień 31.12.2019

LR - wskaźnik dźwigni – stosunek kapitału Tier I do ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2019

LCR – wskaźnik pokrycia wypływów netto – stosunek aktywów płynnych do wypływów netto na dzień 31.12.2019

5.2 Sprawozdanie z sytuacji finansowej

stan na 31 grudnia 2019 roku

	Numer noty w Sprawozdaniu Finansowym	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
Aktywa			
Należności od banków	7.8.	7 249,2	111 534,9
Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7.9.	34 823,5	0,0
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	7.9.	229 980,4	0,0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7.10.	3 060 898,9	0,0
Rzeczowe aktywa trwałe	7.11.	988,3	104,1
Wartości niematerialne	7.12.	1 816,7	2 808,5
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0,0	11,9
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 585,1	1 641,8
Inne aktywa	7.13.	1 784,8	86,4
Aktywa razem		3 339 126,8	116 187,7
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec innych banków	7.14.	2 488 153,6	0,0
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	7.15.	400 359,9	0,0
Rezerwy	7.16.	585,7	382,9
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		113,1	0,0
Zobowiązania z tytułu wpłat na podwyższenie kapitału		170 000,0	0,0
Inne zobowiązania	7.17.	8 362,3	3 494,3
Zobowiązania razem		3 067 574,7	3 877,2
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	7.18.	210 000,0	120 000,0
Kapitał zapasowy – agio		62 191,1	0,0
Skumulowane inne całkowite dochody	7.19.	-450,1	-310,1
Zyski zatrzymane	7.20.	-188,9	-7 379,4
Kapitał własny razem		271 552,1	112 310,5
Zobowiązania i kapitał własny razem		3 339 126,8	116 187,7
Wartość księgowa		271 552,1	112 310,5
Liczba akcji		210 000	120 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		1 293,10	935,92

Sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Szczegółowe informacje dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej Banku zaprezentowano w notach 7.8 do 7.20 Sprawozdania Finansowego.

5.3 Rachunek zysków i strat

za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku

	Numer noty w Sprawozdaniu Finansowym	okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	okres od 26.02.2018 do 31.12.2018
Przychody odsetkowe, w tym:	7.1.	54 184,8	947,4
obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	7.1.	54 184,8	947,4
Koszty odsetkowe	7.1.	-29 125,6	0,0
Wynik z tytułu odsetek	7.1.	25 059,2	947,4
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7.2.	211,3	0,0
Koszty prowizji	7.2.	-326,9	-3,1
Wynik z tytułu prowizji	7.2.	-115,6	-3,1
Wynik z pozycji wymiany	7.3.	-36,3	-4,6
Wynik na pozostałej działalności podstawowej		-133,7	0,0
Wynik na działalności podstawowej		24 773,6	939,7
Koszty działania	7.4.	-23 835,4	-9 888,2
Odpis z tytułu strat oczekiwanych / odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	7.5.	-924,4	0,0
Zysk brutto		13,8	-8 948,5
Podatek dochodowy	7.6.	-202,8	1 569,1
Zysk netto		-188,9	-7 379,4
Liczba akcji		210 000	120 000
Zysk na jedną akcję zwykłą - podstawowy (w zł)	7.7.	-0,91	-61,50
Zysk na jedną akcję zwykłą - rozwodniony (w zł)	7.7.	-0,91	-61,50

W 2019 roku ani w odpowiadającym okresie od 26.02.2018 do 31.12.2018 nie wystąpiła w ING Banku Hipotecznym SA działalność zaniechana.

Rachunek zysków i strat należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Szczegółowe noty do poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat znajdują się w Sprawozdaniu Finansowym – noty 7.1 do 7.7.

5.4 Wymogi w zakresie funduszy własnych – Filary I

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR Bank wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:

- z tytułu ryzyka kredytowego – metodą standardową,
- z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej (CVA) – metodą standardową,
- z tytułu ryzyka rozliczenia i dostawy – metodą standardową,
- z tytułu ryzyka operacyjnego – metodą wskaźnika bazowego (BIA),
- z tytułu ryzyka rynkowego (ryzyko walutowe) – metodą podstawową.

Na koniec grudnia 2019 roku Bank wykazuje zerowe wartości dla wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej, rozliczenia i dostawy oraz rynkowego. W związku z powyższym na łączny wymóg w zakresie funduszy własnych na datę przedmiotowego sprawozdania składał się wymóg z tytułu ryzyka kredytowego oraz operacyjnego.

Wymogi w zakresie funduszy własnych	31.12.2019
Ryzyko kredytowe (mln PLN)	123,5
Ryzyko operacyjne (mln PLN)	3,20
Łączny wymóg w zakresie funduszy własnych (mln PLN)	126,7
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	17,03%
Współczynnik kapitału Tier 1 (T1)	17,03%
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	17,03%

Szczegółowe informacje na temat Filara I prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w części 7.40 dotyczącej Łącznego Współczynnika Kapitałowego.

Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- wymóg kapitałowy,
- kapitał wewnętrzny

Zarządzanie kapitałem

Proces zarządzania kapitałem prowadzony jest w Banku w oparciu o zaimplementowaną Politykę Zarządzania Kapitałem w ING Banku Hipotecznym S.A., która powstała na bazie obowiązujących przepisów.

Zarządzanie kapitałem w ING Banku Hipotecznym S.A. ma na celu umożliwić i ułatwić rozwój Banku zgodnie z przyjętą strategią i modelem biznesowym, przy zachowaniu w sposób ciągły funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku, z uwzględnieniem wymogów nadzorczych. Ponadto pozwala aktywnie zarządzać kapitałem mając na uwadze wielkość jak i dynamiki zmian, zarówno obecnie jak i w przyszłości.

Nadrzędnym celem tego procesu jest posiadanie wystarczającej i efektywnej kapitalizacji Banku do spełnienia strategii biznesowej i planów rozwojowych sformułowanych w planach finansowych, przy jednoczesnym spełnianiu wszystkich wewnętrznych i zewnętrznych wymogów kapitałowych. Oznacza to elastyczność finansową w obecnym i przyszłym otoczeniu w celu dostosowania do zmieniających się warunków rynkowych i regulacyjnych. W tym względzie działania z zakresu zarządzania kapitałem wykorzystują dostępne kapitałowe instrumenty i transakcje zarówno w scenariuszu bazowym jak również w scenariuszu szokowym.

Zachowanie odpowiedniego poziomu adekwatności kapitałowej regulują przepisy zewnętrzne. Główne ograniczenia kapitałowe wynikają z wewnętrznej odporności na ryzyko ocenianej m.in. w testach warunków skrajnych, wymagań nadzorczych (SREP), regulacyjnych minimalnych poziomów współczynników kapitałowych i dźwigni oraz wewnętrznego apetytu na ryzyko.

Zarządzanie to obejmuje:

- Filar I: minimalne wymogi kapitałowe określone w przepisach,
- Filar II: kapitał wewnętrzny, wyznaczony za pomocą modeli własnych Banku, dla rodzajów ryzyka uznanych za istotne oraz trwale istotne.

W ramach zarządzania kapitałem Bank:

- a. planuje kapitał wewnętrzny i wymóg kapitałowy oraz fundusze własne;
- b. ustala limity wewnętrzne w celu ograniczania generowanych wymogów kapitałowych oraz kapitału wewnętrznego;
- c. monitoruje potencjalne zagrożenia dla adekwatności kapitałowej;
- d. prowadzi identyfikację i ocenę istotności rodzajów ryzyka występujących w jego działalności;
- e. prowadzi działania mające na celu szacowanie i monitorowanie kapitału wewnętrznego, wymogu kapitałowego oraz funduszy własnych;
- f. dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego;
- g. prowadzi politykę dywidendową wynikającą z długoterminowego celu kapitałowego oraz preferowanej struktury kapitału;
- h. przygotowuje awaryjne plany kapitałowe definiujące kroki postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia spadku adekwatności kapitałowej poniżej poziomów „niedopuszczalnych”;

- i. prowadzi analizy wpływu czynników makroekonomicznych na adekwatność kapitałową zgodnie z „Polityką przeprowadzania testów warunków skrajnych w ING Banku Hipotecznym S.A.”.

Na 31 grudnia 2019 roku łączny współczynnik kapitałowy Banku wyniósł 17,03%.

5.5 Kapitał wewnętrzny – Filary II

Zgodnie z obowiązującą legislacją kapitał wewnętrzny definiowany jest jako oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces szacowania kapitału wewnętrznego. Jest on integralną częścią systemu zarządzania kapitałem oraz zarządzania Bankiem zapewniając prawidłową identyfikację, pomiar, monitorowanie, agregację podejmowanego ryzyka, umożliwiając utrzymanie funduszy własnych na wymaganym poziomie, a także w sposób efektywny i ostrożny zarządzać ryzykiem i kapitałem.

Powyższy proces obejmuje:

- a. Identyfikację oraz ocenę istotności rodzajów ryzyka wpływających na działalność Banku,
- b. pomiar i kontrolę ryzyka,
- c. szacowanie i agregację kapitału wewnętrznego, w oparciu o narzędzia i metodologie zatwierdzone przez Zarząd lub właściwe komitety,
- d. monitorowanie kapitału wewnętrznego,
- e. alokację, planowanie oraz raportowanie kapitału wewnętrznego.

Kapitał wewnętrzny dla Banku szacuje się na ryzyka istotne i trwale istotne przypisane do następujących kategorii:

- a. ryzyko kredytowe obejmujące ryzyko braku spłaty i ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko pozostałych nie kredytowych aktywów;
- b. ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej;
- c. ryzyko biznesowe obejmujące ryzyko makroekonomiczne;
- d. ryzyko płynności i finansowania;
- e. ryzyko operacyjne obejmujące ryzyko błędów kontroli; ryzyko niedozwolonych działań, ryzyko błędów w przetwarzaniu; ryzyko niewłaściwych praktyk kadrowych i bezpieczeństwa miejsca pracy, ryzyko informacji, ryzyko oszustw wewnętrznych i zewnętrznych, ryzyko zakłócenia ciągłości działalności, ryzyko naruszenia bezpieczeństwa osób i zasobów, ryzyko braku zgodności/compliance oraz ryzyko

prawne; zakres zarządzania ryzykiem operacyjnym uwzględnia również możliwość wystąpienia ryzyka prowadzenia działalności (ang. conduct risk), ryzyka utraty reputacji oraz ryzyka koncentracji (w odniesieniu do ryzyka operacyjnego);

f. ryzyko modeli.

Łączny kapitał wewnętrzny stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych lub trwale istotnych dla Banku rodzajów ryzyka. Szacując łączny kapitał wewnętrzny Bank przyjmuje ostrożne podejście i nie wykorzystuje efektu dywersyfikacji.

Struktura kapitału wewnętrznego	31.12.2019
Na pokrycie ryzyka kredytowego	66,5%
Na pokrycie ryzyka rynkowego	23,7%
Na pokrycie ryzyka biznesowego	1,0%
Na pokrycie ryzyka płynności i finansowania	0%
Na pokrycie ryzyka operacyjnego	8,8%
Na pokrycie ryzyka modeli	0%
Razem	100,0%

5.6 Ujawnienia – Filar III

Uwzględniając skalę oraz specyfikę działalności Banku, Bank ujawnia w sprawozdaniu finansowym oraz sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku wybrane informacje na temat adekwatności kapitałowej. Informacje dotyczą w szczególności:

- celów i strategii w zakresie zarządzania ryzykiem,
- funduszy własnych dla potrzeb adekwatności kapitałowej,
- wymogów kapitałowych,
- buforów kapitałowych,
- dźwigni finansowej,
- korekt z tytułu ryzyka kredytowego,
- stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego,
- ryzyka operacyjnego, zgodnie z wymogami zawartymi w Rekomendacji M,
- systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz pozycji płynności, zgodnie z Rekomendacją P,
- wymogów, o których mowa w art. 111a Prawo bankowe oraz w Rekomendacji H,
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Bank każdorazowo dokonuje oceny adekwatności ujawnianych informacji w kontekście dostarczenia uczestnikom rynku kompleksowego obrazu profilu ryzyka Banku.

Bank, działając w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., dostarcza również informacje podmiotowi dominującemu w celu ujęcia ich w danych skonsolidowanych.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawiera dokument: „Polityka ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu w ING Banku Hipotecznym S.A.”.

5.7 Instrumenty finansowe

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku Bank lokował środki na rachunkach lokat krótkoterminowych w ING Banku Śląskim S.A. Szczegóły w tym zakresie zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym ING Banku Hipotecznego S.A. w nocy 7.8. W okresie sprawozdawczym Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń.

Bank zawierał transakcje skarbowe na hurtowym rynku finansowym. Szczegóły w tym zakresie zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym ING Banku Hipotecznego S.A. w nocy 7.9. Działalność związana z nabywaniem wierzytelności kredytowych od ING Banku Śląskiego S.A. zasadniczo będzie finansowana poprzez emisję listów zastawnych. W okresie sprawozdawczym nabywanie wierzytelności kredytowych od ING Banku Śląskiego S.A. było finansowane w ramach linii kredytowej oraz emisji listów zastawnych. Bank przestrzegał norm zdefiniowanych w Ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych dotyczących dozwolonego poziomu zobowiązań wynikających z zaciągania kredytów i pożyczek (w tym zobowiązań z tytułu nabytych wierzytelności) oraz emitowania obligacji w relacji do funduszy własnych Banku. Bank nie emitował dłużnych instrumentów finansowych.

W przypadku przyszłych emisji listów zastawnych ewentualne ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe zostaną zabezpieczone odpowiednimi instrumentami pochodnymi. Bank planuje także w przyszłości stosowanie rachunkowości zabezpieczeń.

W ocenie Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły przesłanki mogące świadczyć o ryzyku nieterminowej spłaty zobowiązań zaciągniętych przez Bank.

6. Kierunki rozwoju oraz działalność ING Banku Hipotecznego S.A.

6.1 Kierunki rozwoju

Celem strategicznym Banku Hipotecznego S.A. jest pozyskiwanie a następnie zwiększanie udziału długoterminowego finansowania w bilansie Grupy ING Banku Śląskiego S.A. poprzez emisję listów zastawnych oraz dołączenie do grupy głównych emitentów tych instrumentów dłużnych na polskim rynku.

Osiągnięcie założonego celu umożliwi:

- wzmocnienie stabilności finansowania w Grupie Kapitałowej ING Bank Śląski S.A.,
- dywersyfikację źródeł finansowania w zakresie finansowania obecnego portfela detalicznych kredytów hipotecznych,
- dopasowanie terminowej struktury aktywów oraz pasywów w bilansie Grupy Kapitałowej ING Bank Śląski S.A.,
- uwolnienie płynności Grupy Kapitałowej ING Bank Śląski S.A.,
- obniżenie kosztów finansowania prowadzonej akcji kredytowej w części portfela kredytowego finansowanego innymi długoterminowymi instrumentami.

6.2 Nabywanie wierzytelności zabezpieczonych hipoteką oraz struktura portfela kredytowego

Nabywanie portfeli wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w celu emisji hipotecznych listów zastawnych jest głównym elementem prowadzenia działalności biznesowej ING Banku Hipotecznego S.A. Bank nabywa wierzytelności wyłącznie od ING Banku Śląskiego S.A. Nabywanie wierzytelności odbywa się na podstawie zawartej w 2019 roku Ramowej umowy przeniesienia wierzytelności w celu emisji listów zastawnych.

W 2019 roku Bank przeprowadził 9 transakcji nabycia portfeli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką od ING Banku Śląskiego S.A. Suma kapitału na moment przeniesienia nabytych portfeli wyniosła 3 190,6 mln zł. W związku z emisją zielonych listów zastawnych część przeniesionego do Banku portfela stanowią wierzytelności sklasyfikowane jako zielone.

W procesie nabywania wierzytelności ING Bank Hipoteczny S.A. stosuje kryteria wynikające z Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych, a także ustala dodatkowe warunki, które muszą spełniać nabywane wierzytelności. Główne z tych kryteriów zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Kryterium	Wartość
Kwota nabywanej wierzytelności / Bankowo Hipoteczna Wartość Nieruchomości	Max. 100%
Zabezpieczenie kredytu	Ustanowiona hipoteka na pierwszym miejscu
Waluta kredytu	PLN
Przeznaczenie kredytu	Cele mieszkaniowe
Tytuł prawny do nieruchomości	Własność lub użytkowanie wieczyste
Opóźnienia w spłacie lub przesłanki utraty wartości	Brak

Struktura portfela kredytowego według LtV (Loan to Value) – 31.12.2019r.:

LTV (BHWN)	Struktura %
(0-50>	23,4%
(50-60>	18,1%
(60-70>	22,0%
(70-75>	10,5%
(75-80>	8,8%
(80-100>	17,2%
Suma	100,0%

LTV wg wyceny rynkowej	Struktura %
(0-50>	35,4%
(50-60>	25,3%
(60-70>	32,2%
(70-75>	6,3%
(75-80>	0,8%
(80-100>	0,0%
Suma	100,0%

Średnie LtV BHWN ważone kapitałem wynosiło 62,85%, zaś średnie LtV rynkowe 53,55%.

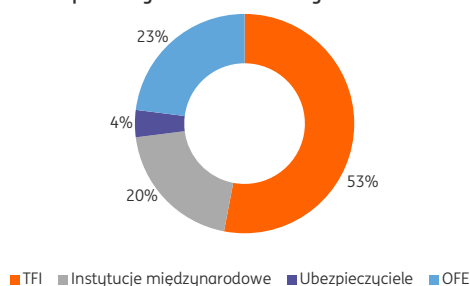
Według stanu na 31.12.2019 wartość bilansowa portfela wierzytelności z tytułu umów kredytów zabezpieczonych hipoteką wynosiła 3 049,5 mln zł. Wszystkie wierzytelności z tytułu nabytych umów kredytów oparte są o zmienną stopę procentową WIBOR 6M.

6.3 Listy zastawne

10 października 2019 r. ING Bank Hipoteczny S.A. przeprowadził inauguracyjną emisję zielonych hipotecznych listów zastawnych denominowanych w PLN serii 1. Prowadzącymi ksiązkę popytu (Joint Lead Managers) byli ING Bank N.V. i ING Bank Śląski S.A. Zgłoszony popyt ze strony lokalnych instytucji finansowych pozwolił na uplasowanie 400 mln zł, a oprocentowanie ustalono na poziomie 0,53% ponad stawkę WIBOR 6M. Termin wymagalności wyemitowanych papierów to 10 października 2024 r. Pozyskane z tytułu emisji środki zostały przeznaczone na refinansowanie złotych kredytów hipotecznych osób fizycznych, zabezpieczonych na nieruchomościach należących do 15% najbardziej efektywnych energetycznie budynków w Polsce. Emisja została przeprowadzona w ramach Programu emisji listów zastawnych ING Banku Hipotecznego S.A. zaakceptowanego 5 września 2019 r. przez Commission de Surveillance du Secteur Financier.

Wyemitowane papiery są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu oraz zostały wprowadzone do obrotu na rynku równoległym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Ponadto mogą stanowić zabezpieczenie dla kredytu lombardowego, technicznego i operacji repo prowadzonych przez Narodowy Bank Polski.

Struktura nabywców inauguracyjnej emisji hipotecznych listów zastawnych serii 1

Agencja ratingowa Moody's Investors Service potwierdziła wysoką jakość portfela kredytów hipotecznych stanowiących zabezpieczenie dla emitowanych papierów wartościowych i nadała listom rating Aa3 (najwyższy możliwy do osiągnięcia przez emitenta z Polski).

Wpisując się w długoterminową strategię Grupy, ING Bank Hipoteczny S.A. opracował Green Covered Bond Framework – dokument określający między innymi sposób wykorzystania środków pochodzących z emisji listów zastawnych. Zgodnie z tym dokumentem środki pozyskane w wyniku emisji wykorzystane zostaną na finansowanie lub refinansowanie nieruchomości mieszczących się w 15% najbardziej efektywnych pod kątem energetycznym budynków w Polsce (dodatkowe informacje znajdują się w Green Covered Bonds Framework). Kryteria oceny efektywności energetycznej zostały opracowane przy udziale konsultanta zewnętrznego. Podejście Banku zostało oparte o międzynarodowy standard, zapewniający przejrzystość i wysoką jakość informacji dostarczanej inwestorom, opracowany przez International Capital Markets Association i opublikowany w ramach Green Bond Principles. Zgodnie ze standardem nasz Framework składa się z czterech głównych bloków:

- Wykorzystanie środków (Use of proceeds)
- Proces oceny i selekcji projektów (Process for project evaluation and selection)

- Zarządzanie środkami (Management of proceeds)
- Raportowanie (Reporting)

Framework Banku Hipotecznego podlegał ocenie przez jedną z wiodących agencji ratingowych w obszarze zrównoważonego rozwoju, firmę ISS – oekom. Efektem tych prac jest Second Party Opinion – dokument stanowiący potwierdzenie zgodności z najwyższymi standardami rynkowymi. W swojej opinii ISS – oekom wskazał także na pozytywny wpływ podejścia zaproponowanego przez Bank na dwa obszary zdefiniowane przez Narody Zjednoczone w ramach celów zrównoważonego rozwoju (UN SDGs).

Bank otrzymał także certyfikację wydaną przez Climate Bonds Initiative – międzynarodową organizację, która dzięki rygorystycznym kryteriom ocenia czy instrument finansowy wspiera ustalenia zawarte w ramach Porozumienia paryskiego zmierzające do ograniczenia globalnego ocieplenia do wartości poniżej 2 stopni Celsjusza. Certyfikacja Climate Bonds Initiative jest szeroko wykorzystywana przez interesariuszy do oceny czy dany instrument finansowy adresuje zmiany klimatyczne.

Środki z emisji zielonych listów zastawnych (green covered bonds) będą służyły finansowaniu projektów proekologicznych. Zgodnie z obliczeniami zewnętrznego konsultanta, na moment przygotowania projektu, posiadany przez Grupę ING Banku Śląskiego S.A. portfel kredytów hipotecznych pozwala zmniejszać co roku emisję CO₂ o ponad 240 tys. ton, co odpowiada rocznej emisji wytwarzanej przez 52 tys. samochodów.

6.4 Rating Banku i listów zastawnych

21 sierpnia 2019 roku, agencja ratingowa Moody's Investor Service nadała ING Bankowi Hipotecznemu S.A. następujące ratingi:

Moody's Investors Service Ltd.	
Długoterminowy rating emitenta (<i>LT Issuer Ratings</i>)	Baa1
Krótkoterminowy rating emitenta (<i>ST Issuer Ratings</i>)	P-2
Długookresowy rating ryzyka kontrahenta (<i>LT Counterparty Risk</i>)	A2
Krótkookresowy rating ryzyka kontrahenta (<i>ST Counterparty Risk</i>)	P-1
Perspektywa ratingu (<i>Outlook</i>)	Stabilna
Długoterminowa/krótkoterminowa ocena ryzyka kontrahenta (<i>CR Assessment</i>)	A2 (cr) / P-1 (cr)

Agencja w swoim komunikacie podkreśliła, że rating Banku odzwierciedla:

- 100% własność ING Banku Śląskiego S.A. i jego stabilną perspektywę rozwoju,
- Strategiczne dostosowanie i operacyjną integrację w ramach struktur Grupy ING Bank Śląskiego S.A.,
- Zobowiązanie ze strony ING Bank Śląskiego S.A. do wsparcia pozycji kapitałowej i płynnościowej ING Banku Hipotecznego S.A. w celu spełnienia wymagań regulacyjnych.

10 października 2019 r. Agencja Moody's Investors Service potwierdziła wysoką jakość portfela kredytów hipotecznych stanowiących zabezpieczenie dla emitowanych przez Bank papierów wartościowych, nadając listom zastawnym denominowanym w PLN rating Aa3, czyli najwyższy możliwy do osiągnięcia rating przez emitenta z Polski.

7. Wewnętrzne uwarunkowania działalności

7.1 Kompetencje pracowników

W ramach prowadzonego naboru pozyskano doświadczonych i wykwalifikowanych pracowników, którzy w większości pochodzą z Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. Bank wdrożył procedury zapewniające odpowiedni poziom kompetencji na wszystkich kluczowych stanowiskach potrzebnych dla funkcjonowania Banku. Bank zapewnia także stałe podnoszenie kwalifikacji swoich pracowników. Poziom zatrudnienia został dopasowany do skali prowadzonej działalności.

7.2 Współpraca z ING Bankiem Śląskim S.A.

Zasadniczo formuła działalności Banku Hipotecznego S.A. bazuje na wykorzystaniu efektu synergii pomiędzy Bankiem Hipotecznym S.A. a ING Bankiem Śląskim S.A., jako strategicznym partnerem outsourcingowym Banku Hipotecznego S.A., w szczególności poprzez:

- outsourcing dozwolonych prawem czynności do ING Banku Śląskiego S.A. w zakresie w jakim jest to uzasadnione z punktu widzenia efektywnej działalności Banku, w oparciu o istniejące rozwiązania wypracowane w ramach Grupy ING Banku Śląskiego S.A.,
- współdzielenie infrastruktury informatycznej i systemów IT wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową ING Banku Śląskiego S.A.,
- ukształtowanie struktury organizacyjnej Banku Hipotecznego w sposób zapewniający możliwość efektywnego kontrolowania usług powierzonych do ING Banku Śląskiego

S.A. oraz realizację czynności wymaganych przepisami prawa do wykonywania po stronie Banku w tym m.in. czynności związanych z podejmowaniem decyzji czy procesami zarządzania ryzykiem,

- odwzorowanie bieżących procesów obsługi kredytów istniejących w ING Banku Śląskim S.A. przy uwzględnieniu niezbędnych modyfikacji, w tym modyfikacji wynikających z porządku prawnego .

Tym samym podstawową kwestią warunkującą zasady współpracy pomiędzy obydwojma podmiotami jest umowa outsourcingowa, w której kluczowymi elementami są:

- zagwarantowanie pozostawienia czynności wymaganych przepisami prawa do wykonywania po stronie ING Banku Hipotecznego S.A. w tym m.in. czynności decyzyjnych czy procesów zarządzania ryzykiem, a w przypadku procesów zautomatyzowanych lub częściowo zautomatyzowanych oparcie tych procesów na warunkach określonych przez Bank,
- powierzenie ING Bankowi Śląskiemu S.A.: (i) pośrednictwa w zakresie niektórych czynności bankowych oferowanych przez Bank, w szczególności przy administrowaniu i obsłudze posprzedażowej wierzytelności z tytułu kredytów zabezpieczonych hipoteką nabytych przez Bank; oraz (ii) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową Banku,
- uwzględnienie ograniczeń wynikających z art. 6a ust. 3 ustawy Prawo bankowe (dalej „Prawo Bankowe” lub „PB”), tj. zapewnienie, aby powierzenie wykonywania czynności nie obejmowało: (i) zarządzania bankiem w rozumieniu art. 368 § 1 KSH, w szczególności zarządzania ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności bankowej, w tym zarządzania aktywami i pasywami, dokonywania oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego; oraz (ii) przeprowadzania audytu wewnętrznego banku,
- zapewnienie, aby ewentualne dalsze powierzenie czynności przez ING Bank Śląski S.A. podmiotom trzecim spełniało wymogi art. 6a ust. 7 PB – a w poszczególnych przypadkach – aby zawierane były bezpośrednie umowy pomiędzy takimi podmiotami trzecimi a Bankiem,
- przygotowanie i aktualizowanie, zarówno po stronie ING Banku Śląskiego S.A., jak i Banku, planów działania zapewniających ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową outsourcingową,
- zapewnienie Bankowi narzędzi skutecznego monitorowania i kontrolowania wykonywania umowy przez ING Bank Śląski S.A.

Z perspektywy klienta, którego kredyt hipoteczny zostanie przekazany w ramach transferu wierzytelności do Banku Hipotecznego S.A., zarówno proces obsługi kredytu jak i poziom kosztów kredytowych i około-kredytowych pozostaną bez zmian.

Zasady i zakres współpracy pomiędzy ING Bankiem Hipotecznym S.A. a ING Bankiem Śląskim S.A. zostały szczegółowo określone w zawartej pomiędzy podmiotami Umowie o współpracy.

7.3 System kontroli wewnętrznej

Jednym z elementów zarządzania Bankiem jest system kontroli wewnętrznej (SKW), którego podstawy, zasady i cele wynikają w szczególności z ustawy Prawo Bankowe oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

I. Cele systemu kontroli wewnętrznej

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) Skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) Wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) Przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem Banku;
- 4) Zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach realizacji celów ogólnych system kontroli wewnętrznej zapewnia również:

- 1) badanie zgodności działalności Banku i czynności wykonywanych w ramach tej działalności przez osoby powiązane, z regulacjami rynków, na których działa Bank, regulacjami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., izb rozliczeniowych i rozrachunkowych, o których mowa w art. 68a ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz giełdowych izb rozrachunkowych, o których stanowi art. 2 pkt 4 ustawy o giełdach towarowych, których uczestnikiem jest Bank,
- 2) dobrze zorganizowane i bezpieczne prowadzenie działalności,
- 3) funkcjonowanie odpowiednich procedur administracyjnych i księgowych,
- 4) skuteczność aktów wewnętrznych dotyczących przepływu informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz zabezpieczenia dostępu do nich,
- 5) wiarygodność sprawozdań niefinansowych,
- 6) skuteczność aktów wewnętrznych dotyczących rozpatrywania reklamacji i wniosków klientów oraz prowadzenia rejestru reklamacji,
- 7) skuteczność aktów wewnętrznych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 8) prowadzenie przez Bank inwestycji zgodnie z wymogami i standardami oraz w sposób adekwatny do skali ryzyka tych inwestycji.

II. Role organów Banku

1. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza w ramach swoich zadań określonych m.in. w Statucie Banku oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. związanych z monitorowaniem i nadzorem nad systemem kontroli wewnętrznej po uprzednim zarekomendowaniu przez Komitet Audytu i Ryzyka:

- 1) zatwierdza Politykę systemu kontroli wewnętrznej ING Banku Hipotecznego S.A.;
- 2) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zaproponowane przez Zarząd;
- 3) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnianiem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;
- 4) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje otrzymywane od Zarządu, Komitetu Audytu i Ryzyka oraz Komórki ds. Zgodności i Stanowiska Audytora Wewnętrznego;
- 5) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli realizowanej w pierwszej i drugiej linii obrony, Komórki ds. Zgodności oraz Stanowiska Audytora Wewnętrznego;
- 6) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, obejmujących co najmniej nieprawidłowości wysokie i krytyczne.

2. Komitet Audytu i Ryzyka

Pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej Banku w zakresie zadań związanych z systemem kontroli wewnętrznej. W skład Komitetu wchodzi dwóch Członków niezależnych w tym Biegły Rewident posiadający wiedzę i umiejętności z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych.

3. Zarząd Banku

Zarząd Banku w ramach procesu zarządzania Bankiem:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej;
- 3) ustanawia kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej;
- 4) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące;
- 5) akceptuje zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej obejmujących, co najmniej nieprawidłowości wysokie i krytyczne;

- 6) zatwierdza kryteria wyboru procesów istotnych oraz ich listę wraz z ich powiązaniem z celami ogólnymi i szczegółowymi;
- 7) zapewnia regularny przegląd wszystkich funkcjonujących procesów w Banku pod kątem ich istotności;
- 8) akceptuje Politykę system kontroli wewnętrznej w ING Banku Hipotecznym S.A., zapewnia jej okresowy przegląd i aktualizację a także przedstawia wyniki tego przeglądu Komitetowi Audytu i Ryzyka oraz Radzie Nadzorczej;
- 9) zapewnia dostęp pracowników Komórki ds. zgodności, pracownika na Stanowisku Audytora Wewnętrznego a także pracownika na Stanowisku Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym oraz pozostałych jednostek koordynujących realizację celów ogólnych do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych;
- 10) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku oraz określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektu mechanizmu kontrolnego, jego zatwierdzenie i wdrożenie;
- 11) odpowiada za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku;
- 12) ustanawia odpowiedni zakres i kryteria niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmującego weryfikację bieżącą i testowanie;
- 13) zapewnia funkcjonowanie matrycy funkcji kontroli wraz z przypisaniem zadań związanych z zapewnieniem jej funkcjonowania;
- 14) ustanawia zasady raportowania, co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz wynikach testowania pionowego.

Udziela informacji tj.:

informuje Radę Nadzorczą, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia zadań z zakresu systemu kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- b) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działaniach zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- c) zapewniania niezależności Komórki ds. zgodności i Stanowiska Audytora Wewnętrznego,
- d) zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników Komórki ds. zgodności i na Stanowisku Audytora Wewnętrznego.

III. Schemat trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

System kontroli wewnętrznej obejmuje cały obszar struktury organizacyjnej Banku i funkcjonuje w podziale na trzy linie obrony.

Pierwsza linia Obrony	Druga linia Obrony	Trzecia linia Obrony
Jednostki biznesowe oraz organizacyjne Banku wspierające operacyjnie Biznes	1) Jednostki z obszaru: <ul style="list-style-type: none"> • ryzyka operacyjnego • ryzyka braku zgodności (compliance) • ryzyka prawnego • ryzyka kredytowego i rynkowego • finansów • zarządzania zasobami ludzkimi oraz 2) Stanowisko walidacji modeli	Stanowisko Audytora Wewnętrznego

1. Pierwsza linia obrony

Jest częścią funkcji kontroli. Odpowiada za opracowanie, wdrożenie i wykonywanie mechanizmów kontrolnych mających za zadanie zapewnienie osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej. W ramach tej linii wykonywany jest również niezależny monitoring przestrzegania mechanizmów kontrolnych w postaci weryfikacji bieżącej i/lub testowania poziomego.

Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest za przestrzeganie zasad wynikających z zatwierdzonych polityk, regulaminów, instrukcji i procedur. W zakres odpowiedzialności pierwszej linii obrony wchodzi między innymi analiza, kontrola oraz zarządzanie ryzykami w procesach.

Zadania pierwszej linii obrony realizuje wyższe rangą kierownictwo, jak i jednostki organizacyjne przez nie nadzorowane, realizujące cele biznesowe oraz bezpośrednio je wspierające.

2. Druga linia obrony

Realizuje zadania wynikające z funkcji kontroli drugiej linii obrony oraz wspiera pierwszą linię obrony w osiągnięciu celów systemu kontroli wewnętrznej.

Odpowiada za:

- wydawanie regulacji oraz zapewnienie metod i narzędzi w ramach systemu kontroli wewnętrznej,

- zatwierdzanie decyzji pierwszej linii obrony dotyczących wdrażania, modyfikacji lub usuwania mechanizmów kontrolnych,
- monitorowanie stosowania przez pierwszą linię obrony regulacji z zakresu systemu kontroli wewnętrznej,
- monitorowanie poziome przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach drugiej linii obrony,
- monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.

Jednostki drugiej linii obrony w ramach działań kontrolnych dokonują własnej niezależnej oceny efektywności funkcjonowania pierwszej linii obrony poprzez: inspekcje, testy, przeglądy i inne formy kontroli.

3. Trzecia linia obrony

Stanowisko Audytora Wewnętrznego (SAW) pełni rolę trzeciej linii obrony i dostarcza kierownictwu niezależnego, obiektywnego zapewnienia co do adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w pierwszej i drugiej linii obrony.

Role, uprawnienia, zakres i charakter pracy, zakres odpowiedzialności Audytora Wewnętrznego oraz zasady współpracy jednostek organizacyjnych Banku z SAW są uregulowane w Polityce – Karta Audytu ING Banku Hipotecznego S.A. (Karta Audytu).

IV. Funkcja kontroli

Funkcja kontroli stanowi element systemu kontroli wewnętrznej, na który składają się wszystkie mechanizmy kontrolne zaimplementowane w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie ich przestrzegania oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli. Obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

W ramach funkcji kontroli wyodrębniono procesy istotne dla Banku, w których wskazane zostały kluczowe mechanizmy funkcji kontroli.

V. Zasady oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

Stanowisko Audytora Wewnętrznego przeprowadza roczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w ramach pierwszej i drugiej linii na podstawie:

- wyników / opinii audytów ze zrealizowanego rocznego planu audytów. Do przygotowania rocznego planu audytów SAW wykorzystuje informacje o systemie kontroli wewnętrznej, które są zawarte w macierzy funkcji kontroli;

- wyników / opinii z badania przeprowadzonego przez audytora zewnętrznego wraz z uwzględnieniem zaleceń regulatora otwartych na dzień wydawania oceny systemu kontroli wewnętrznej;
- zidentyfikowanych ryzyk krytycznych i wysokich w trakcie roku ze szczególnym uwzględnieniem otwartych ryzyk na dzień oceny systemu kontroli wewnętrznej;
- terminowości i postępu w realizacji działań ograniczających zidentyfikowane ryzyka.

Ostatecznej oceny systemu kontroli wewnętrznej dokonuje Rada Nadzorcza, z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu Audytu i Ryzyka, która w szczególności uwzględnia:

- ocenę Stanowiska Audytora Wewnętrznego,
- informację Zarządu o sposobie wykonywania zadań z zakresu systemu kontroli wewnętrznej,
- okresowe raporty Komórki ds. Zgodności,
- istotne, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacje uzyskane od podmiotu dominującego,
- ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta lub audytora zewnętrznego,
- ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów),
- istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

7.4 Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w ING Banku Hipotecznym SA ma na celu zapewnienie skutecznej kontroli ryzyka i jego utrzymania w warunkach zmieniającego się otoczenia makroekonomicznego i prawnego w ramach zaakceptowanego przez Bank apetytu na ryzyko, z uwzględnieniem założonego poziomu działalności biznesowej. Zakładany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Zarządzanie ryzykiem w ING Banku Hipotecznym SA opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- proces zarządzania ryzykiem, w tym proces kredytowy, jest określony i regulowany przez strategię, polityki i procedury przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą ING Banku Hipotecznego S.A.,
- Bank zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka bankowego i przeprowadza proces ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Proces) przy czym:

- proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka oraz na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- metody zarządzania ryzykiem, modele i ich systemy pomiaru ryzyka oraz ich założenia są dostosowane do skali i złożoności ryzyka oraz okresowo weryfikowane i walidowane,
- struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem zapewnia niezależność obszaru ryzyka, w tym niezależność wyceny nieruchomości i podejmowania decyzji kredytowych od działalności biznesowej,
- proces zarządzania ryzykiem jest zintegrowany z procesami planistycznymi i controllingowymi oraz wspiera realizację strategii Banku, przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie apetytu na ryzyko,
- proces zarządzania ryzykiem jest spójny z zasadami zarządzania ryzykiem Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., w tym również w zakresie wykorzystania grupowych modeli ryzyka, dostosowanych do specyfiki działania ING Banku Hipotecznego S.A. oraz zatwierdzonych przez właściwe organy ING Banku Hipotecznego S.A.
- testy warunków skrajnych są przeprowadzane w Banku w oparciu o uprzednio zaakceptowane scenariusze. Wyniki testów warunków skrajnych są dyskutowane na posiedzeniach komitetów oraz Zarządu Banku. Raportowanie źródeł i czynników ryzyka a także pomiaru poziomu ryzyka i jego kosztów umożliwia podjęcie odpowiednich działań profilaktycznych i naprawczych.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w ING Banku Hipotecznym S.A. oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w tym zakresie. Zarząd Banku podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na poziom ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem jest realizowane w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony.

Szczegółowy opis celów i zasad zarządzania ryzykiem w Banku znajduje się w sprawozdaniu finansowym ING Banku Hipotecznego S.A. w notcie 7.31.

7.5 Wycena zabezpieczeń kredytów hipotecznych

ING Bank Hipoteczny S.A. realizuje wyznaczone zadania w zakresie zabezpieczeń kredytowych w oparciu o następujące zewnętrzne i wewnętrzne akty prawne:

- Ustawę o listach zastawnych i bankach hipotecznych,
- Ustawę o księgach wieczystych i hipotece,

- Ustawę Prawo bankowe,
- Zalecenia i rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego,
- w tym w szczególności rekomendacje F, S i J,
- Zapisy wewnętrznych regulacji bankowych w szczególności Regulamin ustalania Bankowo Hipotecznej Wartości Nieruchomości (dalej: BHWN).

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania Bankowo Hipotecznej Wartości Nieruchomości, zatwierdzony 4 stycznia 2019 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego. Regulamin zawiera wytyczne wskazane w Rekomendacji F, dotyczące podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne.

BHWN to ustalona na podstawie ekspertyzy zgodnie przepisami ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych wartość, która w ocenie Banku odzwierciedla poziom ryzyka związanego z nieruchomością jako przedmiotem zabezpieczenia spłaty nabytych przez Bank kredytów.

Ustalenie BHWN na podstawie ekspertyzy służy jako podstawa do podjęcia decyzji, czy wierzytelność może być nabyta przez Bank. Bankowo-Hipoteczna wartość nieruchomości ustalana jest w sposób ostrożny z uwzględnieniem parametrów mających długookresowy charakter.

ING Bank Hipoteczny S.A. ustala BHWN w oparciu o ekspertyzę Bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości. Ekspertyza bankowo - hipotecznej wartości nieruchomości wykonywana jest z zachowaniem należytej staranności i ostrożności. Uwzględnia ona jedynie te parametry nieruchomości, które będą miały trwały charakter i przy założeniu racjonalnej eksploatacji będą możliwe do uzyskania przez każdego posiadacza nieruchomości. Uwzględnia możliwie wszystkie rodzaje ryzyka, które w wyniku posiadanych doświadczeń i analiz może mieć negatywny wpływ na BHWN. W ekspertyzie, sporządzonej na określoną datę, udokumentowane są założenia i parametry przyjęte do analizy, proces ustalania BHWN i wynikająca z niego propozycja BHWN.

Ekspertyza uwzględnia analizy i prognozy dotyczące parametrów specyficznych dla danej nieruchomości, które mają istotny wpływ na ocenę ryzyka kredytowego związanego z przyjęciem nieruchomości jako zabezpieczenia, a także czynniki o charakterze ogólnym w tym: cykle koniunkturalne, zmiany wartości nabywczej pieniądza, demografię, stopę bezrobocia, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Proces ustalania BHWN realizowany jest w Banku przez dedykowany zespół w Obszarze Zarządzania Ryzykiem niezależny od funkcji biznesowych banku.

W przypadku nabywania wierzytelności proces ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości składa się z czterech etapów:

Weryfikacja stanu prawnego nieruchomości	ING Bank Śląski SA w ramach Umowy outsourcingowej
Sporządzenie inspekcji z oględzin nieruchomości wraz z badaniem rynku	Rzeczoznawca Majątkowy, który posiada odpowiednie doświadczenie oraz umiejętność szacowania ryzyka bankowego w zakresie zabezpieczania kredytów mieszkaniowych
Sporządzenie ekspertyzy BHWN	Dedykowana komórka organizacyjna Banku – Zespół Wycen i decyzji Kredytowych
Sprawdzenie ekspertyzy BHWN i ustalenie Bankowo - hipotecznej wartości nieruchomości	Dedykowana komórka organizacyjna Banku – Zespół Wycen i Decyzji Kredytowych

Procesy sporządzania ekspertyzy BHWN oraz ustalania Bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości opisane powyżej realizowane są przez dwie niezależne od siebie osoby.

7.6 Rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych

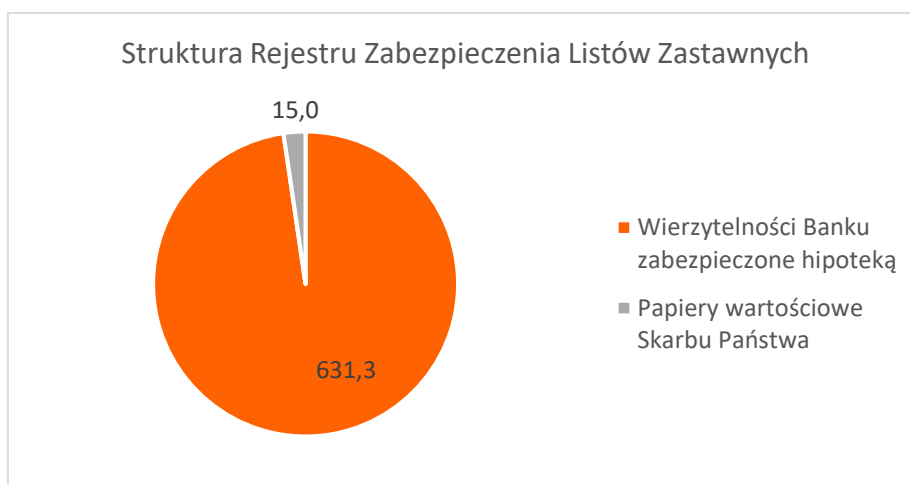
ING Bank Hipoteczny S.A. prowadzi i przechowuje rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych (dalej: Rejestr). Rejestr jest prowadzony zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych, Uchwale Nr 633/2015 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 1 grudnia 2015 roku w sprawie określenia wzoru rejestru zabezpieczenia listów zastawnych oraz Rekomendacji K Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 9 lutego 2016 roku, dotyczącej zasad prowadzenia przez banki hipoteczne rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

Do Rejestru Bank wpisuje nabyte wierzytelności z tytułu umów kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipoteką oraz prawa i środki stanowiące podstawę emisji listów zastawnych, a także dodatkowe środki, które stanowią nadwyżkę na pokrycie odsetek od znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych, przypadających do wypłaty w okresie kolejnych 6 miesięcy. Listy zastawne są zabezpieczone wierzytelnościami Banku zabezpieczonymi hipoteką z najwyższym pierwszeństwem.

Dodatkowo podstawę emisji listów zastawnych mogą stanowić środki Banku wskazane w art. 18 ust. 3 Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

Wartość wierzytelności zabezpieczonych hipoteką oraz innych środków, o których mowa w ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych na 31 grudnia 2019 roku wyniosła 646,3 mln PLN, co przekładało się na łączny poziom zabezpieczenia listów zastawnych równy 160,4%.

Struktura Rejestru na tę datę przedstawiała się następująco (dane w mln zł):

W związku z faktem, że wierzytelności zabezpieczone hipoteką oraz wyemitowane listy zastawne były dopasowane pod kątem waluty i stopy procentowej na koniec roku 2019 Rejestr nie zawierał transakcji zabezpieczających.

Bieżący nadzór nad prowadzeniem Rejestru sprawuje Powiernik.

Podstawowe dane dotyczące Rejestru według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

31.12.2019	
Rejestr zabezpieczenia listów zastawnych	
Wierzytelności zabezpieczone hipoteką (mln PLN)	631,3
Obligacje Skarbu Państwa (mln PLN)	15,0
Bufor płynności (tys. PLN)	4 653
Liczba kredytów	3 515
Średnia wartość kredytu (tys. PLN)	179,6
Średni termin zapadalności (mies.)	245
Średnie LtV (wartość kredytu w odniesieniu do wyceny rynkowej)	49,96%
Średnie LtV (wartość kredytu w odniesieniu do BHWN)	61,30%

7.7 Powiernik

Zgodnie z Ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Ustawa) przy każdym banku hipotecznym powołuje się powiernika oraz co najmniej jednego zastępcę powiernika. Do zadań powiernika należy sprawdzenie czy:

- zobowiązania wynikające ze znajdujących się w obrocie listów zastawnych zabezpieczone są przez bank hipoteczny zgodnie z przepisami ustawy,

- przyjęta przez bank hipoteczny Bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości ustalona została zgodnie z regulaminem,
- bank hipoteczny przestrzega wymogów zdefiniowanych w art. 18 Ustawy,
- wyniki testu równowagi pokrycia i testu płynności potwierdzają, że wiarytelności banku hipotecznego oraz prawa i środki wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, wystarczają na pełne zaspokojenie posiadaczy listów zastawnych,
- sposób prowadzenia przez bank hipoteczny rejestru zabezpieczenia listów zastawnych odpowiada warunkom Ustawy,
- bank hipoteczny zapewnia zgodnie z przepisami Ustawy zabezpieczenie dla planowanej emisji listów zastawnych oraz kontrolę, czy dokonane zostały odpowiednie wpisy do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

Po rozpatrzeniu wniosku Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 4 stycznia 2019 roku powołała na okres 6 lat Panią Grażynę Zielińską na powiernika przy ING Banku Hipotecznym S.A.

Po rozpatrzeniu wniosku Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 4 stycznia 2019 roku powołała na okres 6 lat Pana Krzysztofa Brejdaka na zastępcę powiernika przy ING Banku Hipotecznym S.A.

Bank prowadzi i przechowuje rejestr zabezpieczenia listów zastawnych, do którego wpisywane są w odrębnych pozycjach wiarytelności Banku oraz prawa i środki stanowiące podstawę emisji listów zastawnych, a także środki stanowiące nadwyżkę na pokrycie odsetek od znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych, przypadających do wypłaty w okresie kolejnych 6 miesięcy.

Bank prowadzi rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych zgodnie z wymaganiami zdefiniowanymi w następujących dokumentach:

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz.U. z 2003 roku Nr 99, poz. 919 z późn. zm.),
- Uchwała Nr 633/2015 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 1 grudnia 2015 roku w sprawie określenia wzoru rejestru zabezpieczenia listów zastawnych,
- Rekomendacja K Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 9 lutego 2016 roku, dotycząca zasad prowadzenia przez banki hipoteczne rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

Powiernik oraz Zastępca Powiernika sprawują stałą kontrolę nad prowadzeniem rejestru.

7.8 Limity ustawowe

Działając zgodnie z Ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych ING Bank Hipoteczny S.A. monitoruje limity związane z działalnością banku hipotecznego.

Limity ustawowe i poziom ich wykorzystania na 31 grudnia 2019 roku przedstawiały się następująco:

Lp.	Limit ustawowy	Wartość ustawowa limitu	Wykonanie limitu	Podstawa prawna
1.	Maksymalna kwota wierzytelności Banku w części przekraczającej 60% BHWN w stosunku do ogólnej kwoty wierzytelności banku hipotecznego zabezpieczonych hipoteką.	30%	10,76%	art. 13 ust. 1 ulzbh
2.	Udział wierzytelności, dla których stosunek wysokości pojedynczego kredytu zabezpieczonego hipoteką w dniu nabycia wierzytelności do BHWN przekracza 100%	0%	0%	art. 13 ust. 2 ulzbh
3.	Maksymalny stosunek refinansowania nabytych wierzytelności (w części do 80% wartości BHWN) środkami uzyskanymi z emisji listów zastawnych	100%	13,30%	art. 14 ulzbh
4.	Maksymalna wysokość wolumenu nabytych i objętych akcji lub udziałów innych podmiotów w stosunku do funduszy własnych banku hipotecznego	10%	0%	art. 15 ust. 1 pkt. 5
5.	Maksymalna krotność sumy zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji w stosunku do funduszy własnych banku hipotecznego (w pierwszych 5 latach)	10	9,21	art. 15 ust. 2 pkt. 1
6.	Maksymalna krotność łącznej kwoty nominalnych wartości znajdujących się w obrocie listów zastawnych Banku hipotecznego do funduszy własnych banku hipotecznego	40	1,48	art. 17 ust. 1 ulzbh
7.	Minimalne nadzabezpieczenie emisji listów zastawnych wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką oraz innymi środkami (obligacje, gotówka, środki w NBP, finansowe instrumenty zabezpieczające)	110%	160,42%	art. 18 ust. 1 ulzbh
8.	Minimalne nadzabezpieczenie emisji listów zastawnych wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką	85%	157,83%	art. 18 ust. 1 ulzbh
9.	Minimalny stosunek dochodu banku hipotecznego z tytułu wierzytelności oraz innych środków (obligacje, gotówka, środki w NBP, finansowe instrumenty zabezpieczające) w stosunku do kosztów z tytułu odsetek od znajdujących się w obrocie listów zastawnych	100%	245,01%	art. 18 ust. 2 ulzbh
10.	Stosunek pokrycia środkami (obligacje, gotówka, środki w NBP) kwoty nominalnych wartości odsetek od znajdujących się w obrocie listów zastawnych, przypadających do wypłaty w okresie kolejnych 6 miesięcy.	100%	100%	art. 18 ust. 3a ulzbh
11.	Maksymalny stosunek wierzytelności zabezpieczonych hipotekami ustanowionymi w trakcie realizacji inwestycji budowlanych do ogólnej wartości wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, stanowiących podstawę emisji hipotecznego listów zastawnych.	10%	0%	art. 23 ust. 1 ulzbh
12.	Maksymalny stosunek wierzytelności zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, do ogólnej wartości wierzytelności	1%	0%	art. 23 ust. 2 ulzbh

zabezpieczonych hipotecznie stanowiących podstawę emisji hipotecznych listów zastawnych.

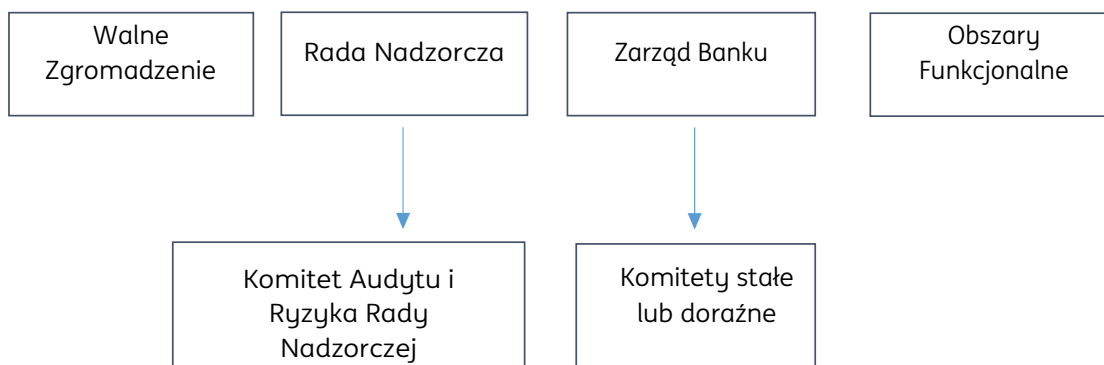

W całym okresie objętym sprawozdaniem ING Bank Hipoteczny nie przekroczył żadnego ze wskazanych w tabeli limitów, a także uzyskał pozytywne wyniki wykonanych na koniec roku 2019 testów równowagi pokrycia oraz płynności.

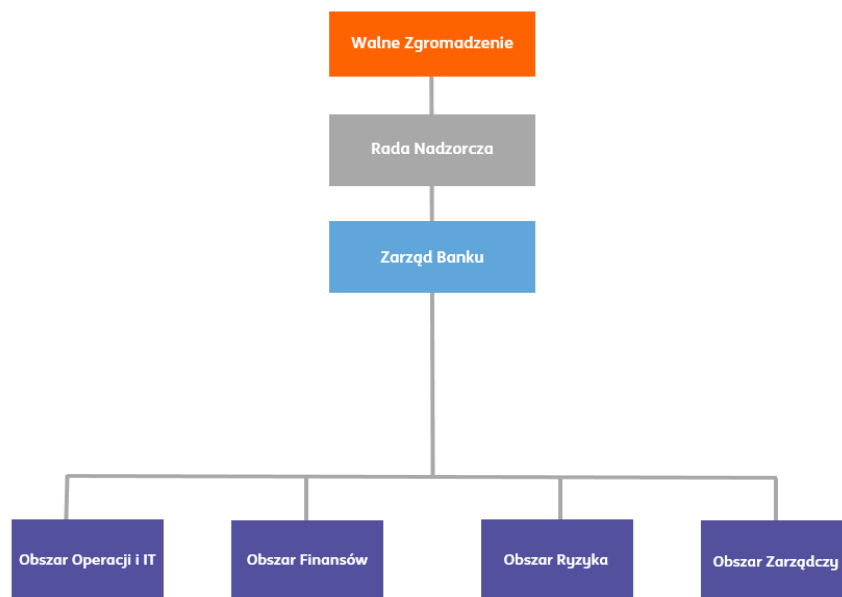
8. Struktura organizacyjna oraz władze ING Banku Hipotecznego S.A.

8.1 Struktura organizacyjna

Zarządzanie ING Bankiem Hipotecznym S.A. jest realizowane na bazie struktury organizacyjnej przedstawionej na poniższym schemacie oraz w ramach określonych w dalszej części niniejszego rozdziału obowiązków Organów Banku

Struktura organizacyjna ING Banku Hipotecznego S.A. w obszarach funkcjonalnych

8.2 Kompetencje Organów i Komitetów ING Banku Hipotecznego S.A.

Kompetencje Organów Banku określone są przepisami Prawa bankowego, Kodeksu spółek handlowych, oraz innymi przepisami prawa i postanowieniami Statutu Banku jak również właściwymi dla tych organów Regulaminami.

Do kompetencji **Walnego Zgromadzenia Banku** należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Banku z wykonania przez nich obowiązków,
- powoływanie oraz odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- podejmowanie uchwał w sprawach ustalania zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej, oraz innych sprawach przewidzianych przepisami prawa, Statutu albo wnoszonych przez Radę Nadzorczą, Zarząd lub uprawnionych akcjonariuszy,
- podejmowanie uchwał w sprawie roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązywaniu Banku lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- ustalanie trybu umorzenia akcji oraz wysokości wynagrodzenia za umarżane akcje oraz wyrażanie zgody na nabycie akcji Banku w celu ich umorzenia,
- tworzenie i likwidacja funduszy specjalnych tworzonych z zysku netto,
- podejmowanie uchwał w sprawie emisji obligacji zamiennych na akcje lub innych instrumentów uprawniających do nabycia lub objęcia akcji Banku,

- podejmowanie uchwał o likwidacji, zbyciu lub wydzierżawieniu przedsiębiorstwa Banku lub jego zorganizowanej części oraz ustanowieniu na nich ograniczonego prawa rzeczowego.

Do kompetencji **Rady Nadzorczej Banku** należy w szczególności:

- ocena sprawozdania Zarządu oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty,
- składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- dokonywanie rewizji majątku Banku i kontroli finansowej,
- zatwierdzanie zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz opracowanej przez Zarząd strategii Banku i dokonywanie okresowych przeglądów i weryfikacji jej realizacji, jak również zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd wieloletnich planów rozwoju Banku i rocznych planów finansowych działalności Banku,
- zatwierdzanie akceptowalnych poziomów ryzyka w obszarach działalności Banku,
- zatwierdzanie wniosków Zarządu Banku dotyczących tworzenia i likwidacji jednostek organizacyjnych Banku za granicą,
- wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie przez Bank akcji i praw z akcji lub udziałów innych osób prawnych, o ile wartość aktywów przekracza jednorazowo równowartość w złotych polskich kwoty 1.000.000 EUR lub czynność dotyczy aktywów stanowiących co najmniej 50% kapitału zakładowego innej osoby prawnej; zgoda Rady nie jest wymagana w przypadku zaangażowania Banku wynikającego z zamiany wiarygodności, realizacji przyjętego przez Bank zabezpieczenia,
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku,
- zawieranie z członkami Zarządu Banku umów dotyczących wykonania powierzonych im funkcji oraz ustalanie wynagrodzeń wynikających z tych umów, jak również wyrażanie zgody na pobieranie przez członków Zarządu innych świadczeń od Banku lub podmiotów z nim powiązanych,
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu, Regulaminu Organizacyjnego oraz systemu kontroli wewnętrznej Banku,
- dokonywanie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Banku, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu i Ryzyka Rady oraz wyrażanie opinii w sprawie rozwiązania umowy z tym podmiotem,
- wyrażanie zgody na zawieranie transakcji pomiędzy Bankiem a jego akcjonariuszami lub ich podmiotami powiązanymi lub członkami władz Banku, jeżeli wartość tej transakcji przekracza 1.000.000 EUR, z wyjątkiem typowych i rutynowych transakcji, zawieranych na warunkach rynkowych, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank lub transakcji

przewidzianych w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą rocznym planie finansowym Banku,

- wyrażanie zgody na zaciągnięcie przez Bank zobowiązania lub podjęcie czynności rozporządzającej, której wartość jednorazowo lub łącznie w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych z tym podmiotem przekracza 10% funduszy własnych Banku, z zastrzeżeniem postanowień pkt 4), i 11); zgoda ta nie jest wymagana w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w pkt 9),
- wyrażanie zgody na nabycie, zbycie lub obciążenie przez Bank środka trwałego, którego wartość przekracza równowartość w złotych polskich kwoty 1.000.000 EUR; zgoda Rady – z zastrzeżeniem postanowień 10) – nie jest wymagana w przypadku, gdy nabycie środka trwałego następuje w drodze przejęcia takiego środka przez Bank jako wierzyciela wskutek windykacji należności Banku,
- przedstawianie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu sprawozdań i ocen określonych w przepisach, rekomendacjach organu nadzoru oraz w innych regulacjach przyjętych przez Bank,
- zawieszanie, z ważnych powodów, członka Zarządu Banku w czynnościach oraz delegowanie, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swoich funkcji,
- zatwierdzanie polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności,
- zatwierdzanie zasad dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- zatwierdzanie regulaminu ustalania Bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wchodzącego w życie po zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- zatwierdzanie umów o współpracy z ING Bankiem Śląskim S.A.,
- występowanie do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o powołanie powiernika i jego zastępcy,
- zatwierdzanie zasad zarządzania modelami,
- zatwierdzanie kodeksu (zasad) etyki i zasad zarządzania konfliktem interesów.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą dotyczyć w szczególności:

- formułowania wniosków i zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności nadzorczo-kontrolnych,
- udzielania zgód i zezwoleń,
- wyrażania opinii,
- sprawozdań i ocen przedkładanych przez Radę Walnemu Zgromadzeniu, a w szczególności:
  - sprawozdania z wyników oceny sprawozdań finansowych oraz sprawozdań Zarządu z działalności Banku w roku obrotowym, a także wniosku Zarządu co do podziału zysku Banku za rok obrotowy,

- oceny sytuacji Banku, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego,
- sprawozdania z działalności Rady i jej komitetów w roku obrotowym wraz z oceną pracy Rady Nadzorczej w tym okresie,
- sprawozdanie z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku,
- oceny stosowania przez Bank Zasad Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

Do kompetencji **Komitet Audytu i Ryzyka Rady Nadzorczej** należy w szczególności:

- wspieranie Rady Nadzorczej w zakresie monitorowania i nadzoru nad procesem sprawozdawczości finansowej, audytu wewnętrznego i zewnętrznego oraz systemu zarządzania w Banku, a w szczególności adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem, relacji pomiędzy Bankiem i podmiotem wykonującym badanie sprawozdań finansowych Banku.
- wspieranie Rady Nadzorczej w zakresie monitorowania i nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, ryzykiem kredytowym i ryzykiem rynkowym, a także procesem szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego, oraz ryzyka modeli i obszaru adekwatności kapitałowej.

Do kompetencji **Zarządu Banku** należy w szczególności:

- reprezentowanie Banku wobec władz i osób trzecich oraz zarządzanie majątkiem i interesami Banku. Zarząd działa we wszystkich sprawach niezastrzeżonych do kompetencji innych organów Banku,
- wydawanie uchwał w sprawach, które zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz postanowieniami Statutu Banku wymagają decyzji innych statutowych organów Banku,
- określanie polityk Banku, w tym w szczególności polityki kredytowej, polityki zarządzania ryzykami i polityki płacowej,
- ustalanie zasad pozyskiwania środków od innych instytucji finansowych oraz zasad ich wykorzystania oraz ustalanie zasad lokowania własnych środków w innych bankach,
- określanie zasad ustalania oprocentowania produktów oferowanych przez Bank, w tym w szczególności oprocentowania kredytów i pożyczek oraz karnych odsetek,
- rozpatrywanie wniosków o uznanie strat nadzwyczajnych oraz tworzenie rezerw przekraczających kwoty ustalone przez Zarząd Banku odrębnie,
- uchwalanie planów inwestycyjnych i ustalanie zasad realizacji inwestycji,

- podejmowanie decyzji w sprawach związanych z nabyciem, obciążeniem, zbyciem i wydzierżawieniem nieruchomości oraz innych praw majątkowych, w zakresie przekraczającym kwoty odrębnie ustalone przez Zarząd,
- podejmowanie decyzji w sprawie nabywania i zbywania przez Bank udziałów lub akcji innych osób prawnych, o wartości przekraczającej kwoty odrębnie ustalone przez Zarząd,
- ustalanie zasad udzielania i odwoływania pełnomocnictw do wykonywania określonych czynności lub czynności określonego rodzaju,
- sprawy przekraczające zakres zwykłego zarządu, w tym w szczególności sprawy wykraczające poza kompetencje poszczególnych członków Zarządu oraz Komitetów powołanych przez Zarząd,
- inne sprawy, w których rozstrzygnięcia zostały zastrzeżone do kompetencji Zarządu w odrębnych regulacjach uchwalonych przez Zarząd oraz inne sprawy wniesione przez Prezesa Zarządu lub innego Członka Zarządu.

Zarząd Banku powołał następujące komitety stałe: lista komitetów stałych stanowi zał. 4 do Regulaminu Organizacyjnego ING Banku Hipotecznego SA:

- Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO),
- Komitet Polityki Kredytowej (KPK),
- Komitet Ryzyka Niefinansowego (NFRC),
- Komitet Zielonych Listów Zastawnych (GCBC) powołany w dniu 21 października 2019r. uchwałą 109/49/19 Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A.

Komitet Aktywów i Pasywów nadzoruje i podejmuje decyzje w zakresie:

- zarządzania ryzykiem rynkowym i płynności w ING Banku Hipotecznym,
- zarządzania bilansem banku (aktywami i pasywami), łącznie z metodami i parametrami systemu cen transferowych,
- struktury ksiąg ING Banku Hipotecznego S.A.,
- zarządzania kapitałem oraz adekwatnością kapitałową,
- wyceny instrumentów finansowych oraz kalkulacji korekt wyceny uwzględniających czynniki nieuwzględnione w wycenie w systemach Banku.

Komitet Polityki Kredytowej

Zakres działania

- Apetyt na ryzyko kredytowe, w zakresie szczegółowych limitów apetytu na ryzyko oraz limitów koncentracji:
  - Określa rodzaje limitów,
  - Ustala i zmienia poziomy limitów.

Polityka Kredytowa:

- KPK podejmuje decyzje w sprawie regulacji dotyczących realizacji Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w ING Banku Hipotecznym S.A.,
- KPK określa i modyfikuje zasady dotyczące identyfikacji, oceny i kontroli ryzyka w tym:
  - zasady oceny ryzyka kredytowego,
  - standardy analizy kredytowej,
  - kompetencje kredytowe,
  - przebieg procesu ratingowego,
  - zasady monitorowania klientów i ekspozycji kredytowych,
  - zasady prowadzenia restrukturyzacji i windykacji,
  - zasady ustanawiania i monitorowania zabezpieczeń,
  - zasady tworzenia odpisów aktualizacyjnych/rezerw,
  - zasady oceny ryzyka środowiskowego i społecznego,
  - zasady oceny ryzyka kontrahenta.

Produkty i procesy kredytowe:

- KPK podejmuje decyzje w zakresie akceptacji wdrożenia nowych lub modyfikacji istniejących:
  - produktów obciążonych ryzykiem kredytowym,
  - rodzajów działalności związanej z oferowaniem produktów kredytowych,
  - kanałów dystrybucji produktów kredytowych,
  - systemów IT wykorzystywanych w działalności kredytowej.
- Decyzje w tym zakresie podejmowane są wyłącznie w przypadku istotnego wpływu na poziom ryzyka lub konieczności dostosowania zasad oceny ryzyka kredytowego.

Modele ryzyka kredytowego:

- KPK zatwierdza regulacje w zakresie budowy, utrzymania oraz stosowania modeli ryzyka, w tym:
  - zasady zarządzania modelami ryzyka kredytowego,
  - metodykę budowy i monitorowania modeli,
  - definicje modeli ryzyka kredytowego,
  - zakres stosowania modeli ryzyka kredytowego,
  - wyniki walidacji modeli ryzyka kredytowego.
- KPK zatwierdza raporty z wynikami walidacji modeli ryzyka kredytowego.
- KPK monitoruje poziom ryzyka kredytowego, zapewnia przestrzeganie prawa, regulacji nadzorczych oraz standardów Grupy ING oraz omawia i zatwierdza wszelkie inne kwestie związane z ryzykiem kredytowym oraz rozliczeniowym.

KPK zapewnia przestrzeganie prawa, regulacji nadzorczych i standardów Grupy ING Banku Śląskiego S.A.

Komitet Ryzyka Niefinansowego - Komitet kierując się wymogami prawa powszechnie obowiązującego, wymogami regulatora, regulacjami wewnętrznymi Banku oraz dobrymi praktykami Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., obejmuje zakresem działania m.in. następujące zagadnienia/obszary:

- Inicjowanie i rekomendowanie zmian oraz nowych rozwiązań w obszarze ryzyka niefinansowego.
- Zatwierdzanie, opiniowanie i rekomendowanie:
  - planów, projektów oraz programów związanych z zarządzaniem ryzykiem niefinansowym a także standardów kontrolnych,
  - odstępień od stosowania (ang. Waivers) oraz odstępstw (ang. Deviations) z obszaru ryzyk niefinansowych co najmniej z poziomem ryzyka Wysokim.
- Zatwierdzanie:
  - rocznych planów i wyników testowania kontroli,
  - rocznego Planu identyfikacji i oceny ryzyka oraz wyników Oceny Środowiska Biznesowego oraz analiz scenariuszowych a także wyników Identyfikacji i oceny ryzyka w przypadku zidentyfikowanych ryzyk nieakceptowalnych,
  - harmonogramu realizacji zadań oraz raportu z monitoringu 2 Linii Obrony w ramach testowania kluczowych kontroli,
  - raportów z zakresu ryzyka niefinansowego i rekomendowanie Zarządowi Banku podjęcia decyzji w odniesieniu do istotnych kwestii w zakresie ryzyka niefinansowego,
  - listy obligatoryjnych szkoleń z obszaru ryzyka niefinansowego,
  - okresowych wyników przeglądu struktury organizacyjnej Banku pod kątem jej zgodności z zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - wyników pomiaru kapitału ekonomicznego i regulacyjnego na ryzyko operacyjne w tym monitorowanie w okresach kwartalnych poziomu wymaganego kapitału na ryzyko operacyjne oraz czynników wpływających na jego zmiany.
- Nadzorowanie:
  - procesów identyfikacji, oceny, monitorowania i ograniczania ryzyka niefinansowego (w tym zatwierdzanie standardów kontrolnych, analiz scenariuszowych oraz testów warunków skrajnych),
  - procesu przekazywania informacji od regulatora do odpowiednich jednostek Banku,
  - procesu zapewnienia jakości w procesach zarządzania ryzykiem niefinansowym.
- Monitorowanie wykorzystania limitów określonych w deklaracji apetytu na ryzyko (w tym limitów strat).
- Ocenę:
  - raportów związanych z ryzykiem reputacyjnym oraz zagadnień odnoszących się do ryzyka prowadzenia działalności (ang. conduct risk),

- ryzyk niefinansowych w odniesieniu do istotnych zmian w strukturze zarządzania Banku oraz istotnych elementów procesów outsourcingowych.
- Zadania z zakresu zadań Komitetu Stawek Referencyjnych.

Komitet Zielonych Listów Zastawnych jest odpowiedzialny za wszelkie aspekty związane z prośrodowiskowym charakterem emisji listów zastawnych.

Zakres działania

- Inicjowanie i rekomendowanie zmian oraz nowych rozwiązań w obszarze zielonych listów zastawnych.
- Zatwierdzanie:
  - zmian do dokumentu *ING Bank Hipoteczny S.A. Green Covered Bond Framework*,
  - zmian w technicznych warunkach pozwalających na kwalifikację wiarytelności kredytowej do portfela zielonych aktywów,
  - raportów dotyczących alokacji środków pozyskanych w ramach emisji (*allocation reporting*) oraz wpływu na środowisko (*impact reporting*),
  - cyklicznych raportów przekazywanych *Climate Bonds Initiative*.
- Nadzorowanie:
  - procesów związanych z operacyjnym wdrożeniem zmian wynikających z dokumentu *ING Bank Hipoteczny S.A. Green Covered Bond Framework*.
  - procesów związanych z operacyjnym wdrożeniem zmian w warunkach technicznych pozwalających na kwalifikację wiarytelności do portfela zielonych aktywów,
  - procesu wykorzystania środków pozyskanych w trakcie emisji zielonych listów zastawnych z uwzględnieniem ewentualnych inwestycji alternatywnych określonych w *ING Bank Hipoteczny S.A. Green Covered Bond Framework*,
  - procesu budowy portfela zielonych aktywów,
  - współpracy z firmami zewnętrznymi zaangażowanymi w procesy związane z zielonymi listami zastawnymi,
  - zapewnienia jakości w procesach związanych z zielonymi listami zastawnymi,
  - procesu przekazywania informacji raportowych do Grupy ING.

8.3 Zarząd ING Banku Hipotecznego S.A.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku skład Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. przedstawiał się następująco:

	Funkcja	Okres pełnienia funkcji
Mirosław Boda	Prezes Zarządu	26.02.2018 – aktualnie
Jacek Frejlich	Wiceprezes Zarządu	26.02.2018 – aktualnie
Roman Telepko	Wiceprezes Zarządu	26.02.2018 – aktualnie

Podział kluczowych kompetencji w ramach Zarządu Banku:

Mirosław Boda	Prezes Zarządu odpowiedzialny za Obszar Zarządczy
Jacek Frejlich	Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Obszar Finansów, Operacji i IT
Roman Telepko	Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Obszar Ryzyka

Pozostałe funkcje zarządcze Członków Zarządu:

	Funkcja	Okres pełnienia funkcji
Mirosław Boda	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – ING Usługi dla Biznesu S.A. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – ING Nowe Usługi S.A.	W całym okresie sprawozdawczym
Jacek Frejlich	Nie pełnił dodatkowych funkcji członka Zarządu lub członka Rady Nadzorczej.	W całym okresie sprawozdawczym
Roman Telepko	Nie pełnił dodatkowych funkcji członka Zarządu lub członka Rady Nadzorczej	W całym okresie sprawozdawczym

Skład Zarządu Banku jak i zakres oraz podział obowiązków pomiędzy członków Zarządu nie uległ zmianie.

Polityka rekrutacyjna dotycząca wyboru Członków Zarządu oraz ocena Członków Zarządu

Wszyscy powołani członkowie Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. spełniają wymogi określone w art.22aa ustawy Prawo Bankowe, przed powołaniem podlegali ocenie odpowiedniości zgodnie z wytycznymi EUNB.

Proces wyłaniania i oceny kandydatów na członków Zarządu w ING Banku Hipotecznym S.A. oparty jest o zasady wyznaczone w Polityce doboru, wyznaczenia, ponownego wyznaczenia i planowania sukcesji Członków Zarządu i Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A.

Na zlecenie ING Banku Hipotecznego S.A., w oparciu o bazę sukcesyjną, jednostka HR ING Banku Śląskiego S.A. przygotowuje listę kandydatów na dane stanowisko. Lista kandydatów powinna spełniać wymogi wynikające z Polityki różnorodności ING Banku Hipotecznego S.A. W razie braku kandydatów wewnętrznych spełniających wymagane kryteria i potrzeby uruchamiana jest rekrutacja zewnętrzna. Rada Nadzorcza wybiera z listy kandydatów co najmniej 2 osoby, które zostają zaproszone do procesu oceny realizowanej przez firmę zewnętrzną. Etap kończy się raportem przygotowanym przez firmę zewnętrzną.

Rada Nadzorcza zleca przeprowadzenie procesu oceny odpowiedności zgodnie z obowiązującą w tym zakresie Polityką oceny adekwatności Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje w ING Banku Hipotecznym S.A. z uwzględnieniem zasad określonych w Polityce różnorodności w odniesieniu do Członków Zarządu i Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A.

W odniesieniu do Członków Zarządu obowiązują następujące zasady ogólne dotyczące doboru, wyznaczania i planowania sukcesji:

- Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym biorąc po uwagę wymogi określone w ustawie – Prawo bankowe.
- Zarząd Banku składa się z co najmniej trzech członków, w tym Prezesa i Wiceprezesów. Na wniosek Prezesa Zarządu Rada Nadzorcza może powierzyć jednemu z Wiceprezesów pełnienie funkcji I Wiceprezesa.
- Liczbę członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna być obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.
- Członkowie Zarządu są powoływani na okres wspólnej kadencji, która rozpoczyna się z dniem powołania i obejmuje pięć kolejnych pełnych lat obrotowych.
- Prezes Zarządu oraz Wiceprezes nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku powoływani są przez Radę Nadzorczą za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Zgody Komisji wymaga również powierzenie funkcji Wiceprezesa, o którym mowa wyżej, uprzednio powołanemu członkowi Zarządu.

Polityka różnorodności

W ING Banku Hipotecznym S.A. obowiązuje *Polityka różnorodności w odniesieniu do członków Zarządu i Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A.*

Polityka ma na celu dotarcie do szerokiego zakresu kompetencji przy powoływaniu członków Rady Nadzorczej i Zarządu, aby pozyskać różne punkty widzenia i doświadczenia oraz umożliwić wydawanie niezależnych opinii i rozsądnych decyzji w ramach organu oraz zapewnić wysoką jakość realizacji zadań przez organy zarządzające.

Bank traktuje Różnorodność jako jeden z atrybutów kultury organizacyjnej. W zakresie kryteriów merytorycznych strategia zróżnicowania zapewnia wybór osób posiadających zróżnicowaną wiedzę, umiejętności i doświadczenie, adekwatne do pełnionych przez nie funkcji i powierzonych im obowiązków, które dopełniają się na poziomie całego składu Zarządu i Rady Nadzorczej.

Kryteria te podlegają weryfikacji w procesie oceny adekwatności opisanym w *Polityce oceny adekwatności członków Rady Nadzorczej, Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje w ING Banku Hipotecznym S.A.* Ponadto Polityka różnorodności obejmuje i wykorzystuje do osiągnięcia najlepszych rezultatów różnice, które oprócz wiedzy, kompetencji i doświadczenia zawodowego, wynikają z płci i wieku.

Zasady wynagradzania Członków Zarządu Banku

16 grudnia 2019 roku Rada Nadzorcza Banku uchwałą nr 47/10/2019 zatwierdziła zmiany do Regulaminu wynagradzania członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A., który określa podstawowe zasady i warunki kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. Regulamin jest zgodny z wartościami i długoterminowymi interesami Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., a tym samym sprzyja skutecznemu zarządzaniu ryzykiem w Grupie. Zasady wynagradzania Członków Zarządu ustalane są na podstawie danych rynkowych. Uwzględniają poziom wiedzy i umiejętności, odpowiedzialności oraz podejmowanego ryzyka w ramach sprawowanej funkcji. Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem umowę o pracę określającą m.in. warunki wynagradzania i zakazu konkurencji.

Wynagrodzenie członków Zarządu

W 2019 roku, łączna kwota świadczeń należnych i wypłaconych przez Bank Członkom Zarządu wyniosła 1 579,2 tys. zł, podczas gdy w 2018 roku było to 820,1 tys. zł.

Zarząd					
2019					
Świadczenia należne i wypłacone członkom zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. w 2019 roku					
		wynagrodzenia	nagrody*	pozostałe korzyści**	Razem
RAZEM	01.01.2019-31.12.2019	1 433 500,00	98 054,44	47 610,30	1 579 164,74

* Premia wynikająca z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń za rok 2018 gotówka nieodroczone. Świadczenia za rok 2019 dla Członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. wynikające z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń nie zostały jeszcze przyznane. Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać bonus za rok 2019, którego wypłata będzie miała miejsce w latach 2020-2025. W związku z tym została utworzona rezerwa na wypłatę bonusu za rok 2019 dla Członków Zarządu, która wynosiła 860.100 zł na dzień 31.12.2019 roku. Ostateczną decyzję odnośnie wysokości tego bonusu podejmie Rada Nadzorcza Banku.

** pozostałe korzyści obejmują między innymi: PPE, opiekę medyczną, polisy ubezpieczeniowe

Zarząd					
2018					
Świadczenia należne i wypłacone członkom zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. w 2018 roku					
		wynagrodzenia *	nagrody**	pozostałe korzyści***	Razem
RAZEM	01.06.2018-31.12.2018	803 415,17	0,00	16 668,64	820 083,81

* Wynagrodzenie należne 804.440 zł

** Świadczenia za rok 2018 dla Członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. wynikające z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń nie zostały jeszcze przyznane. Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać bonus za rok 2018, którego wypłata będzie miała miejsce w latach 2019-2024. W związku z tym została utworzona rezerwa na wypłatę bonusu za rok 2018 dla Członków Zarządu, która wynosiła 482.664 zł na dzień 31.12.2018 roku. Ostateczną decyzję odnośnie wysokości tego bonusu podejmie Rada Nadzorcza Banku.

*** pozostałe korzyści obejmują między innymi: PPE, opiekę medyczną, polisy ubezpieczeniowe

8.4 Rada Nadzorcza ING Banku Hipotecznego S.A.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku skład Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. przedstawiał się następująco:

	Funkcja w Radzie Nadzorczej	Data powołania	Data odwołania/ rezygnacji	Członek niezależny*	Komitet Audytu i Ryzyka
Brunon Bartkiewicz	Przewodniczący	26.02. 2018			
Joanna Erdman	Członek	26.02. 2018			
Marcin Giżycki	Wiceprzewodniczący	26.02. 2018			
Bożena Graczyk	Członek	26.02. 2018			
Patrick Roesink	Członek	26.02. 2018			Cz
Krzysztof Gmur	Członek	26.02. 2018		✓	P
Jacek Michalski	Sekretarz	11.09.2018		✓	Cz

P - Przewodniczący Komitetu, W - Wiceprzewodniczący Komitetu, Cz - Członek Komitetu

*/ zgodnie z definicją Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Skład Rady Nadzorczej w 2019 roku nie uległ zmianie. W okresie sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń stacjonarnych Rady Nadzorczej oraz 5 posiedzeń Komitetu Audytu i Ryzyka.

Zgodnie z art. 395 § 2 pkt 3 k.s.h. zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy raz w roku udziela absolutorium osobno każdemu z członków Rady Nadzorczej. Udzielenie absolutorium stanowi ocenę członków Rady Nadzorczej, niezależnie od rozpatrzenia przez zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności.

W dniu 3 kwietnia 2019 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie ING Banku Hipotecznego S.A. na którym Walne Zgromadzenie:

- zatwierdziło sprawozdanie finansowe ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- zatwierdziło sprawozdanie Zarządu z działalności ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- przyjęło sprawozdania Rady Nadzorczej z wyników oceny w/w sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności oraz wniosku Zarządu w sprawie pokrycia straty poniesionej przez ING Bank Hipoteczny S.A. w okresie od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- zatwierdziło wniosek Zarządu w sprawie pokrycia straty poniesionej przez ING Bank Hipoteczny S.A. w okresie od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- udzieliło absolutorium wszystkim członkom Rady Nadzorczej w okresie od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- udzieliło absolutorium wszystkim członkom Zarządu w okresie od 26 lutego 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku;
- zaakceptowało Oświadczenie o stosowaniu w ING Banku Hipotecznym S.A. „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”.

Wynagradzanie Członków Rady Nadzorczej

W 2019 roku, łączna kwota wynagrodzeń (definiowana jak w przypadku wynagrodzenia Zarządu Banku) należnych i wypłaconych przez Bank członkom Rady Nadzorczej wyniosła 120,0 tys. zł, podczas gdy w 2018 roku było to 67,3 tys. zł.

Rada Nadzorcza				
2019				
Świadczenia należne i wypłacone członkom Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. w 2019 roku				
	wynagrodzenia	Nagrody	pozostałe korzyści	Razem
RAZEM	120 000,00	0,00	0,00	120 000,00

Rada Nadzorcza				
2018				
Świadczenia należne i wypłacone członkom Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego S.A. w 2018 roku				
	wynagrodzenia	Nagrody	pozostałe korzyści*	Razem
RAZEM	66 427,30	0,00	837,12	67 264,42

*koszty związane z dojazdem na posiedzenia RN

8.5 Polityka wynagrodzeń i zarządzania zasobami ludzkimi

Zatrudnienie

31 grudnia 2019 roku w ING Banku Hipotecznym S.A. było zatrudnionych 39 osób (39 etatów). Oznacza to wzrost stanu zatrudnienia o 9 osób (9 etatów) w stosunku do stanu z 31 grudnia 2018 roku.

Polityka wynagradzania

Podstawową regulację wewnętrzną w zakresie polityki wynagradzania stanowi Regulamin wynagradzania ING Banku Hipotecznego SA wprowadzony Zarządzeniem Prezesa Zarządu.

Zgodnie z zapisami regulaminu całkowite wynagrodzenie pracowników Banku składa się z części stałej i zmiennej.

Wynagrodzenie stałe obejmuje:

- a. wynagrodzenie zasadnicze;
- b. świadczenia przyznawane na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych Banku, a w szczególności: dodatkowe wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, ekwiwalent pieniężny z tytułu urlopu, zwrot kosztów używania przez pracownika samochodu osobowego, niebędącego własnością pracodawcy;
- c. świadczenia dodatkowe stanowiące część ogólnej polityki Banku tj: opieka medyczna, pracowniczy program emerytalny, samochody służbowe, świadczenia przyznane pracownikom na podstawie Regulaminu programu kafeterijnego;
- d. odprawy o charakterze stałym tj:
  - odprawa dla pracowników zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników
  - odprawa pieniężna w związku z przejściem na rentę inwalidzką lub emeryturę
  - odprawa pośmiertna.

Wynagrodzenie zmienne obejmuje:

- premię roczną na zasadach określonych w Regulaminie oceny pracowników ING Banku Hipotecznego S.A.
- albo premię określoną na zasadach określonych w Regulaminie oceny Identified Staff ING Banku Hipotecznego S.A.

Relacja wynagrodzenia zmiennego do stałego nie może przekroczyć 100%.

Wynagrodzenia zasadnicze

Podstawowym założeniem systemu wynagrodzeń zasadniczych jest utrzymanie spójności i sprawiedliwości wynagrodzeń w ING. Możliwe jest to dzięki regularnej analizie wielu aspektów, m.in. finansowych i ekonomicznych. Zapewniamy "rynkowość" wynagrodzeń, dokonując aktualizacji w oparciu o szczegółowe informacje rynkowe. Celem polityki wynagrodzeń jest pozyskanie i utrzymanie pracowników przyczyniających się do rozwoju naszej firmy poprzez zapewnienie konkurencyjnych i sprawiedliwych wynagrodzeń.

Bank kieruje się wewnętrznymi kategoriami zaszeregowania poszczególnych stanowisk. Kategorie te określane są przy wykorzystaniu niezależnej i obiektywnej punktowej metody wartościowania i opisów stanowisk. Stanowiska podlegają wartościowaniu na bieżąco, w szczególności w przypadku istotnych zmian organizacyjnych w Banku. Bank weryfikuje adekwatność wynagrodzeń zasadniczych poprzez regularne badania porównawcze wynagrodzeń (tzw. benchmarki) wykonywane przez zewnętrzne podmioty wyspecjalizowane w tej dziedzinie.

Wynagrodzenia zmienne

Głównym elementem wynagrodzenia zmiennego jest premia - to dodatkowe wynagrodzenie, które pracownik może uzyskać, realizując swoje zadania STEP UP wynikające ze strategii biznesowej oraz wartości ING.

Zasady wyznaczania oraz oceny zadań zawierają:

- Regulamin Oceny pracowników ING Banku Hipotecznego S.A.
- Regulamin oceny Identified Staff ING Banku Hipotecznego S.A.

Podstawowym celem oceny (Step Up) jest zapewnienie odpowiednich kompetencji pracowników poprzez motywującą informację zwrotną, stawianie adekwatnych celów, rzetelne rozliczanie zadań i budowanie zaangażowania, aby osiągnąć cele biznesowe oraz utrzymać konkurencyjną pozycję ING Banku Hipotecznego S.A.

Dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka ING Banku Hipotecznego S.A., w tym dla Zarządu, Bank reguluje proces przyznawania wynagrodzeń zmiennych w Regulaminie oceny Identified Staff ING Banku Hipotecznego S.A.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem w ING Banku Hipotecznym S.A., Bank przeprowadza test kapitału celem zapewnienia, że całkowita pula wynagrodzenia zmiennego wszystkich pracowników nie ogranicza jego zdolności do utrzymania adekwatnej bazy kapitałowej. W przypadku takiego ograniczenia może zostać podjęta decyzja o nieuruchomieniu puli wynagrodzenia zmiennego.

W przypadku Identified Staff wynagrodzenie zmienne składa się z:

- wypłaty gotówkowej (nie więcej niż 50%),
- instrumentów finansowych (minimum 50%).

Podział na wskazane części dotyczy zarówno wynagrodzenia wypłacanego bezpośrednio po zakończeniu okresu oceny, jak i tego podlegającego odroczeniu. Okres odroczenia wynosi cztery lata od ustalenia wynagrodzenia zmiennego przez Zarząd /Radę Nadzorczą.

Niezależnie od systemu premiowania, w Banku funkcjonuje system nagradzania pracowników, w ramach którego tworzy się fundusz nagród z przeznaczeniem na indywidualne uznaniowe nagrody dla pracowników uzyskujących wyróżniające się wyniki w pracy zawodowej lub za osiągnięcia, w wyniku których uzyskano efekty ważne dla Banku.

Świadczenia pozapłatowe

Dodatkowa opieka medyczna	Bank zapewnia pracownikom oprócz świadczeń medycyny pracy (wynikających z przepisów Kodeksu pracy), opiekę medyczną, która przysługuje pracownikom według zróżnicowanych pakietów świadczeń, dedykowanych określonym grupom stanowisk pracy.
Ubezpieczenie grupowe	Pracownicy mają możliwość przystąpienia za pośrednictwem banku do grupowego ubezpieczenia na życie wg preferencyjnych stawek wynegocjowanych przez bank, mają do wyboru dwie firmy ubezpieczeniowe.
System kafeteryjny	W ramach którego każdy pracownik Banku za pośrednictwem benefitowej platformy internetowej ma możliwość samodzielnego dysponowania przyznanymi mu środkami z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zasady wynagradzania członków Zarządu Banku

16 grudnia 2019 roku Rada Nadzorczą Banku uchwałą nr 47/10/2019 zatwierdziła zmiany do Regulaminu wynagradzania członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A., który zawiera podstawowe zasady i warunki kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A.

Regulamin jest aktualizowany na bieżąco, wraz ze zmieniającymi się warunkami oraz regulacjami w ING Grupie kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.

Regulamin jest zgodny z wartościami i długoterminowymi interesami Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., a tym samym sprzyja skutecznemu zarządzaniu ryzykiem w Grupie.

Zasady wynagradzania członków Zarządu ustalane są na podstawie danych rynkowych. Uwzględniają poziom wiedzy i umiejętności, odpowiedzialności oraz podejmowanego ryzyka w ramach sprawowanej funkcji.

Pakiet wynagrodzenia członka Zarządu składa się z:

- a. wynagrodzenia stałego, w skład którego wchodzi wynagrodzenie zasadnicze oraz następujące świadczenia dodatkowe: Pracowniczy Program Emerytalny (zwany dalej PPE), opieka medyczna, samochód służbowy, świadczenia związane z rozwiązaniem umowy o pracę, inne świadczenia, przyznane na podstawie decyzji Rady Nadzorczej.
- b. wynagrodzenia zmiennego, które stanowi premia roczna, zgodnie z postanowieniami Polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff ING Banku Hipotecznego S.A. w tym Członków Zarządu.

Informacja na temat składników wynagrodzeń i innych świadczeń na rzecz członków Zarządu Banku w okresie sprawozdawczym została zamieszczona w sprawozdaniu finansowym ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019.

Zmienne składniki wynagrodzeń Członków Zarządu oraz Identified Staff

Zgodnie z wymogami:

- a. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 128 z późn. zm.),
- b. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, zwanego dalej Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów,
- c. Wytucznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 27 czerwca 2016 r. dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, zwane dalej Wytucznymi,
- d. Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji z późniejszymi zmianami, zwanego dalej Rozporządzeniem RTS.

W Banku obowiązują następujące regulacje określające zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzeń:

- a. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff,
- b. Wykaz Identified Staff,
- c. Regulamin oceny Identified Staff ING Banku Hipotecznego S.A.

Regulacjami Polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff na 31 grudnia 2019 roku objętych było 7 członków Rady Nadzorczej, 3 członków Zarządu oraz 11 stanowisk ujętych w Wykazie IDS.

Wykaz Identified Staff - wykaz osób zatrudnionych w Banku, zidentyfikowanych jako mających istotny wpływ na profil ryzyka ING Banku Hipotecznego S.A. na podstawie kryteriów ilościowych i jakościowych wskazanych w Załączniku 1 do Polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff, zgodnie z obowiązującymi przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz Rozporządzenia RTS.

Wykaz Identified Staff aktualizowany jest na bieżąco przez Prezesa Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A.

Na podstawie ww. kryteriów za Identified Staff uznaje się w szczególności:

- członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku,
- osoby pełniące obowiązki kierownicze i raportujące do członków Zarządu Banku,
- osoby odpowiedzialne wobec organu zarządzającego za działania niezależnej funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji zgodności z przepisami lub funkcji audytu wewnętrznego,
- kierowników funkcji odpowiedzialnej za kwestie prawne, finanse (w tym opodatkowanie i budżetowanie), zasoby ludzkie, politykę wynagrodzeń, technologie informacyjne lub analizę ekonomiczną,
- pracowników odpowiedzialnych za komitet do spraw zarządzania kategorią ryzyka określoną w art. 79–87 dyrektywy 2013/36/UE inną niż ryzyko kredytowe i ryzyko rynkowe lub jest członkiem tego komitetu,
- stanowiska, na których zatrudnieni pracownicy mieszczą się w tym samym przedziale wynagrodzeń, co kadra kierownicza wyższego szczebla i osoby podejmujące ryzyko działalności (o ile mają istotny wpływ na profil ryzyka).

Przy ustalaniu, czy dane stanowisko / osoba posiada istotny wpływ na profil ryzyka Banku i powinno zostać włączone do Wykazu Identified Staff brane są pod uwagę następujące kryteria:

- a. Osoba na danym stanowisku posiada zakres kompetencji, który pozwala podejmować decyzje bądź wydawać wiążące opinie, mające materialny wpływ na profil ryzyka Banku,
- b. Osoba na danym stanowisku posiada odpowiedzialność za funkcje kontrolne w Banku z uwzględnieniem odpowiedzialności lub udziału w rozwoju systemów zarządzania ryzykiem, tworzeniu lub wdrażaniu istotnych procedur ograniczania ryzyka w Banku.

Ponadto elementem analizy wpływu na profil ryzyka Banku jest wskazanie kluczowych komitetów Banku, których decyzje mają wpływ na profil ryzyka Banku oraz objęcie Wykazem

Identified Staff ich członków z prawem głosu posiadających prawo weta lub prawo decydującego głosu.

Rada Nadzorcza zatwierdza Politykę zmiennych składników wynagrodzeń i sprawuje nadzór nad jej przestrzeganiem.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 10 posiedzeń Rady Nadzorczej ING Banku Hipotecznego SA. (w tym 5 w trybie obiegowym).

Wynagrodzenie zmienne pozostaje w odpowiedniej relacji do wynagrodzenia stałego. Relacja wynagrodzenia stałego do zmiennego kształtuje się na poziomie 1 do maksymalnie 1.

Ocena wyników jest podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego, które składa się:

- z wypłaty gotówkowej (nie więcej niż 50%),
- z instrumentów finansowych (minimum 50%).

Podział na wskazane części dotyczy zarówno wynagrodzenia wypłacanego bezpośrednio po zakończeniu okresu oceny, jak i tego podlegającego odroczeniu.

Bank stosuje zasadę odraczania wynagrodzenia zmiennego, z zastrzeżeniem, że zgodnie z zasadą proporcjonalności, wskazaną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów, wprowadza się wartość kwotową wynagrodzenia zmiennego, które nie podlega odroczeniu, na poziomie do 40 000 zł.

Do wynagrodzenia zmiennego przyznanego w instrumentach finansowych stosuje się okres przetrzymania. Okres ten wynosi jeden rok od daty otrzymania instrumentów.

Instrumenty finansowe, przyznawane w ramach wynagrodzenia zmiennego, stanowią instrument w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, dla którego instrumentem bazowym jest wartość aktywów netto ING Banku Hipotecznego S.A.

Dopuszczalne jest obniżenie lub niewypłacenie wynagrodzenia zmiennego podlegającego odroczeniu na podstawie:

- weryfikacji oceny realizacji zadań lub
- korekty ryzyka ex post i testu kapitału.

Weryfikacja oceny realizacji zadań pozwala ustalić, czy wystąpiły przesłanki do zmiany wyników za okres oceny, biorąc pod uwagę efekty pracy danego Identified Staff – a co za tym idzie do obniżenia lub niewypłacenia wynagrodzenia zmiennego. Dotyczy to w szczególności wystąpienia zachowania pracownika prowadzącego do istotnej korekty rocznych sprawozdań finansowych Banku albo utraty reputacji przez Bank.

Na podstawie korekty ryzyka ex post Bank ma prawo do redukcji lub niewypłacenia wynagrodzenia zmiennego w następujących okolicznościach:

- a. wystąpienie zdarzeń powodujących naruszenie lub niebezpieczeństwo naruszenia przez Bank norm określonych art. 142 ust. 1 prawa bankowego powodujących konieczność wdrożenia Planu Naprawy,
- b. wypłacenia wynagrodzenia zmiennego na podstawie danych, które okazały się nieprawdziwe,
- c. w przypadku niespełnienia przez Identified Staff odpowiednich standardów dotyczących kompetencji i reputacji,
- d. wystąpienia konfliktu interesów w związku z wypłatą części wynagrodzenia zmiennego w instrumentach finansowych poprzez nieprzestrzeganie zasad dotyczących wykorzystywania informacji poufnych oraz innych działań, które mogą mieć wpływ na wartość aktywów ING Banku Hipotecznego S.A. w krótkiej perspektywie.

Pracownik nie nabywa prawa do premii rocznej (w tym niewypłaconej części odroczonej) w przypadku rozwiązania umowy o pracę:

- a. na mocy artykułu 52 Kodeksu pracy,
- b. z inicjatywy pracodawcy z przyczyn leżących po stronie pracownika za wypowiedzeniem.

Identified Staff zobowiązani są nie korzystać z własnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności, z wyłączeniem ubezpieczeń obowiązkowych wynikających z przepisów szczególnych, które neutralizowałyby działania podejmowane w odniesieniu do nich w ramach realizacji Polityki. Identified Staff zobowiązani są do składania pracodawcy – do 31 stycznia każdego roku w okresie pełnienia funkcji - oświadczenia o niestosowaniu strategii hedgingowych i ubezpieczeń.

Bank nie przyznaje indywidualnych świadczeń emerytalnych rozumianych jako część pakietu wynagrodzenia zmiennego.

Bank nie stosuje żadnych rozwiązań dotyczących przyznawania lub wypłaty wynagrodzenia zmiennego, które prowadziłyby do obchodzenia Polityki.

ING Bank Hipoteczny S.A. raz do roku, do dnia 31 stycznia, przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego dane na temat liczby osób zatrudnionych w Banku, dla których łączne wynagrodzenie każdej z tych osób w poprzednim roku przekracza równowartość 1 mln (jeden milion) euro, według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego obowiązującego w ostatnim dniu roboczym roku, za który przekazywane są dane, wraz z informacjami dotyczącymi stanowiska zajmowanego przez taką osobę oraz wartości głównych elementów wynagrodzenia, przyznanych premii i nagród długookresowych oraz odprowadzonych składek emerytalnych.

ING Bank Hipoteczny S.A. podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące Polityki w zakresie wskazanym przez Komisję Nadzoru Finansowego w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

W przypadku członków Zarządu podstawowym warunkiem uruchomienia wypłaty premii rocznej jest osiągnięcie przez Bank wyniku finansowego na poziomie przynajmniej 80% planu narastająco za rok, za który naliczane jest Wynagrodzenie zmienne.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałami w ING Banku Hipotecznym S.A., ING Bank Hipoteczny S.A. przeprowadza test kapitału celem zapewnienia, że całkowita pula Wynagrodzenia zmiennego wszystkich pracowników nie ogranicza zdolności Grupy do utrzymania adekwatnej bazy kapitałowej. W przypadku takiego ograniczenia może zostać podjęta decyzja o nieuruchomieniu puli Wynagrodzenia zmiennego.

Wysokość zmiennych składników wynagrodzenia może być zmniejszana, a ich wypłata wstrzymywana, gdy Bank wykazuje trwałą stratę bilansową.

W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez Bank członkowi Zarządu przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego z ostatnich trzech miesięcy poprzedzających rozwiązanie stosunku pracy.

Członkowie Zarządu i Identified Staff objęci są umowami o zakazie konkurencji, które z tytułu powstrzymywania się przez zatrudnieniem w firmie konkurencyjnej po zatrudnieniu w Banku przewidują wypłaty odszkodowań.

W ING Banku Hipotecznym SA żaden z pracowników nie otrzymał w okresie rozliczeniowym wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

Umowy zawarte między Bankiem a osobami zarządzającymi

W rozumieniu przepisów § 2 ust. 1 pkt. 30 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim osobami zarządzającymi Bankiem są członkowie Zarządu.

Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem umowę o pracę określającą m.in. warunki wynagradzania i zakazu konkurencji (Uchwała Rady Nadzorczej z dnia 11 maja 2018 roku, wraz z późniejszymi zmianami).

9. Ład korporacyjny i informacje dla inwestorów

9.1 Zasady i zakres stosowania ładu korporacyjnego

Oświadczenie Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A. o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego:

Zarząd ING Banku Hipotecznego S.A. przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2019 roku, zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. poz. 757).

Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych (KNF):

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/knf_140904_Zasady_ladu_korporacyjnego_22072014_38575.pdf

Bank przyjął do stosowania, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego, Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych („Zasady”) wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie wskazanych niżej decyzji organów Banku:

Uchwały Zarządu Banku nr 29/10/19 z dnia 11 marca 2019 r. - w zakresie treści oświadczenia o stosowaniu w ING Banku Hipotecznym S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych przez Komisję Nadzoru Finansowego, w tym zasad dotyczących kompetencji i obowiązków Zarządu, tj. prowadzenia spraw Banku i jego reprezentacji, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz statutem Banku,

Uchwały Rady Nadzorczej nr 20/3/2019 z dnia 22 marca 2019 r.- w zakresie przyjęcia oświadczenia o stosowaniu w ING Banku Hipotecznym S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych przez Komisję Nadzoru Finansowego, w tym zasad dotyczących kompetencji i obowiązków Rady Nadzorczej, tj. nadzorowania prowadzenia spraw Banku zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz statutem Banku,

Uchwały Walnego Zgromadzenia nr 18 z dnia 3 kwietnia 2019 r. – w zakresie przyjęcia oświadczenia o stosowaniu w ING Banku Hipotecznym S.A. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych przez Komisję Nadzoru Finansowego, w tym zasad dotyczących kompetencji przysługujących Walnemu Zgromadzeniu,

Uchwały Zarządu Banku nr 34/15/19 z dnia 15 kwietnia 2019 r. - dotyczącej przyjęcia do stosowania Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych przyjętych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Bank wyłączył ze stosowania w ING Banku Hipotecznym S.A. następujące Zasady:

- Zasady wprowadzone w § 8 ust. 4 oraz § 9 ust. 6 nie mają zastosowania z uwagi na fakt, iż 100 % akcji ING Banku Hipotecznego S.A. objętych jest przez jednego Akcjonariusza – ING Bank Śląski S.A. Liczba udziałowców nie uzasadnia konieczności stosowania niniejszych zasad.
- Zasady wprowadzone w § 28 ust. 3 oraz § 28 ust. 4 są wyłączone do stosowania w ING Banku Hipotecznym S.A. z uwagi na zasadę proporcjonalności. Bank posiada wyłącznie jednego akcjonariusza, który jest reprezentowany w organie nadzorującym Banku, a obowiązujące w Banku zasady funkcjonowania systemu informacji zarządczej w sposób należyty zabezpieczają interesy udziałowca.
- Zasady wprowadzone w § 32 ust. 1 - § 34 oraz § 36 ust.1 i 2 nie mają zastosowania, ponieważ w przyjętym w ING Banku Hipotecznym S.A. modelu biznesowym nie przewiduje się akwizycji klientów (w tym, z wykorzystaniem przekazu reklamowego) a jedynie zakup istniejących wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie od ING Banku Śląskiego S.A.
- Zasady wprowadzone w § 49 ust. 4 oraz § 52 ust. 2 nie mają zastosowania, ponieważ w ING Banku Hipotecznym S.A. funkcjonują komórki audytu wewnętrznego i do spraw zgodności.
- Zasady wskazane w Rozdziale 9 „Zasad” – *Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta* – zasady wyłączone ze stosowania w ING Banku Hipotecznym S.A., ponieważ Bank nie może prowadzić działalności w zakresie przewidzianym w niniejszym Rozdziale.

Bank ograniczył stosowanie w ING Banku Hipotecznym S.A. wskazanych niżej Zasad:

- Zasady wprowadzone w § 9 ust. 1 – zasady stosowane w ograniczonym zakresie z uwagi na posiadanie jednego akcjonariusza, którego przedstawiciele zasiadają w organie nadzorującym Banku.
- Zasady wprowadzone w § 29 ust. 1 - 2 - zasady stosowane w ograniczonym zakresie, mają zastosowanie tylko do członków niezależnych organu nadzorującego.
- Zasady wprowadzone w § 35, § 37 oraz § 38 ust. 1 - 2 - zasady stosowane w ograniczonym zakresie, dotyczącym obsługi posprzedażowej wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, w związku z modelem biznesowym przyjętym w ING Banku Hipotecznym S.A.

Ocena stosowania Zasad w Banku, zgodnie w wymogiem wynikającym z § 27 Zasad zostanie przeprowadzona przez Radę Nadzorczą Banku w pierwszym kwartale 2020 roku.

Oświadczenie Zarządu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Uwzględniając przedstawione wyjaśnienia, Zarząd Banku składa następujące oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego:

Zarząd Banku oświadcza, że po przyjęciu przez Bank do stosowania Zasad w dn. 15 kwietnia 2019 r., wykonana została analiza luki celem zidentyfikowania ewentualnych obszarów wymagających podjęcia działań dostosowawczych. Dodatkowo, stosowanie Zasad w Banku było przedmiotem niezależnego przeglądu Komórki ds. Zgodności zakończony w styczniu 2020 r. W wyniku wskazanych wyżej działań ustalono, iż większość wymaganych działań dostosowawczych została zakończona w 2019 roku, natomiast w 2020 roku planowane jest zakończenie pojedynczych inicjatyw proceduralnych celem pełnego wdrożenia Zasad. Nie stwierdzono naruszeń Zasad w 2019 roku.

Zasady etyki zawodowej pracowników ING Banku Hipotecznego S.A.

W Banku obowiązuje Regulamin – Zasady etyki zawodowej pracowników ING Banku Hipotecznego S.A. stanowiący zestawienie kluczowych zasad postępowania dla pracowników Banku, promujący kulturę korporacyjną opartą na znajomości i przestrzeganiu przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych. Określone w Regulaminie zasady mają zastosowanie do wszystkich działań pracownika związanych z realizacją obowiązków służbowych. Niektóre z zasad mogą mieć również zastosowanie do prywatnej aktywności pracownika, jeżeli może ona mieć negatywny wpływ na reputację Banku lub powodować konflikt interesów.

Pomarańczowy Kod

W Banku kluczowym elementem budującym kulturę organizacyjną opartą na wartościach promowanych w Grupie ING, są zasady określone w tzw. Pomarańczowym Kodzie. To zestaw norm, które obowiązują wszystkich pracowników Banku i których przestrzeganie jest uwzględniane w ocenie rocznej pracowników. Pomarańczowy Kod składa się z dwóch części:

Wartości ING, będące złożoną wobec otoczenia zewnętrznego obietnicą:

- Jesteśmy uczciwi,
- Jesteśmy rozważni/ Kierujemy się zdrowym rozsądkiem,
- Jesteśmy odpowiedzialni.

Zachowania ING, określające sposób bycia pracowników. To zobowiązania, które pracownicy składają sobie nawzajem oraz standardy umożliwiające ocenę ich działań:

- Podejmujesz inicjatywę i działasz skutecznie,
- Pomagasz innym osiągać sukcesy,
- Jesteś zawsze o krok do przodu.

Polityka informacyjna ING Banku Hipotecznego

Bank jako instytucja zaufania publicznego, prowadzi politykę informacyjną na zasadach otwartej i przejrzystej komunikacji w stosunku do klientów, inwestorów, mediów oraz wszystkich zainteresowanych. Realizując politykę informacyjną Bank stosuje wymogi wynikające z przepisów prawa dotyczących poufności i bezpieczeństwa informacji, spoczywające na Banku jako instytucji nadzorowanej. Bank, realizując politykę informacyjną kieruje się zasadami ładu korporacyjnego, w szczególności poprzez zapewnianie klientom, akcjonariuszom, inwestorom, mediom oraz wszystkim zainteresowanym właściwego dostępu do informacji Banku. Pełna treść Polityki informacyjnej jest dostępna na tej stronie.

System kontroli i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest realizowany jako jeden z kluczowych elementów zgodności z normami. Podstawowymi elementami pozwalającymi na realizację procesu jest przyjęta przez Zarząd Banku Polityka rachunkowości, określająca główne zasady ewidencji zdarzeń gospodarczych Banku. W konsekwencji ewidencji zdarzeń powstają księgi Banku, będące w dalszej kolejności podstawą sporządzenia sprawozdań finansowych.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych Bank zidentyfikował następujące ryzyka kluczowe dla Banku:

- ryzyko procesowe (processing risk) - ryzyko straty finansowej, sankcji regulacyjnych i / lub naruszenia reputacji wskutek nieprawidłowości/błędów w sprawozdawczości podatkowej lub finansowej Banku,
- ryzyko IT - ryzyko straty finansowej/reputacyjnej z powodu naruszonej integralności lub poufności danych na skutek błędu aplikacji lub nieautoryzowanego dostępu,
- ryzyko braku zgodności (compliance risk) - ryzyko straty finansowej, sankcji regulacyjnych i / lub naruszenia reputacji wskutek: (1) niezgodności wewnętrznych przepisów i regulacji podatkowych, w tym przepisów dotyczących cen transferowych z prawem powszechnie obowiązującym; (2) nieprzestrzegania zasad wytycznych Grupy ING w kwestiach podatkowych oraz (3) istotnych błędów w sprawozdaniach finansowych i / lub zeznaniach podatkowych, spowodowanych przez: brak świadomości zmian w prawie i regulacjach podatkowych; lub błędne interpretowanie przepisów i regulacji podatkowych; lub brak raportowania transakcji w dedykowanych systemach finansowych ING Banku Hipotecznego S.A. (m.in. nieprawidłowe stosowanie regulacji cen transferowych).

Dla wszystkich zidentyfikowanych ryzyk określono kontrole ograniczające te ryzyka.

Kontrole ograniczające ryzyko procesowe obejmują między innymi weryfikację poprawności danych generowanych przez aplikacje oraz weryfikację na 2 pary oczu raportów/deklaracji podatkowych wysyłanych przez Bank. Sprawozdania finansowe są przyjmowane przez

Zarząd Banku oraz podlegają opiniowaniu przez Komitet Audytu i Ryzyka i ocenie przez Radę Nadzorczą Banku.

W celu ograniczenia ryzyka IT wdrożono kontrole związane z zarządzaniem dostępem do danych, m.in. mechanizmy ograniczające nieautoryzowany dostęp, matryce ról aplikacyjnych z zachowaną zasadą minimalnych niezbędnych uprawnień i brakiem toksycznych kombinacji, wdrożenie narzędzia do nadawania dostępów i ról, w którym zaszyto wymóg akceptacji wniosków przez przełożonego.

Kontrole ograniczające ryzyko braku zgodności obejmują m.in. coroczny udział pracowników Zespołu Rachunkowości i Podatków w szkoleniach lub spotkaniach zewnętrznych dotyczących zmian w przepisach podatkowych, rachunkowych i sprawozdawczych a także poddanie rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych weryfikacji przez niezależnego audytora zewnętrznego.

Za zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w sprawozdawczości finansowej odpowiada manager Zespołu Rachunkowości i Podatków - Główny Księgowy Banku. Audytor wewnętrzny okresowo weryfikuje i niezależnie ocenia m.in. adekwatność i skuteczność kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych oraz ocenia zarządzanie ryzykiem w tym procesie (w ramach zatwierdzonych planów audytu).

Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji i liczby głosów z nich wynikających.

Kapitał akcyjny ING Banku Hipotecznego S.A. wynosi 210.000.000,00 złotych i dzieli się na 210.000,00 sztuk akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 1.000,00 złotych każda akcja. Kapitał akcyjny został w całości pokryty wkładami pieniężnymi. Każda akcja zwykła daje swojemu posiadaczowi prawo do dywidendy i jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

Struktura kapitału akcyjnego

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna 1 akcji (w PLN)	Wartość serii według wartości nominalnej (w PLN)	Liczba głosów na WZA	Data emisji	Akcjonariusz
A	zwykłe	120 000	1 000,00	120 000 000	120 000	26.02.2018	ING Bank Śląski Spółka Akcyjna W Katowicach
B	zwykłe	90 000	1 000,00	90 000 000	90 000	03.01.2019	ING Bank Śląski Spółka Akcyjna W Katowicach

9.2 Firma audytorska - badanie sprawozdań finansowych

20 grudnia 2018 roku Rada Nadzorcza ING Banku Hipotecznego S.A. dokonała wyboru BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. Komandytowa jako firmy audytorskiej, która będzie odpowiedzialna za badanie i przegląd sprawozdań finansowych Banku za lata 2018-2019.

BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. komandytowa z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 3355. Wybór podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu sprawozdań finansowych dokonany został przez Radę Nadzorczą Banku, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, na podstawie par. 26 ust.1 pkt 8 Statutu Banku.

31 grudnia 2018 roku pomiędzy ING Bankiem Hipotecznym S.A. i BDO została zawarta umowa na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych za lata kończące się 31 grudnia odpowiednio 2018 oraz 2019 roku oraz przeglądów sprawozdania finansowego za okres kończący się 30 czerwca 2019 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Wybór firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego za 2019 rok dokonany został zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym przepisami dotyczącymi wyboru oraz procedury wyboru firmy audytorskiej.

Firma audytorska (BDO Sp. z o.o. Spółka komandytowa) oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej.

W Banku są przestrzegane obowiązujące przepisy dotyczące rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowych okresów karencji. Minimalny 2-letni okres trwania zlecenia udzielonego przez Bank obecnej firmie audytorskiej zakończył się badaniem sprawozdania za rok 2019 r.

Bank posiada „Politykę wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych, oceny jej niezależności oraz świadczenia innych dozwolonych usług w ING Banku Hipotecznym S.A.”, która obejmuje politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz Banku przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

W 2019 roku firma audytorska BDO świadczyła na rzecz Banku dozwolone usługi niebędące badaniem dotyczące wydawania listów poświadczających. Komitet Audytu i Ryzyka Rady Nadzorczej Banku dokonał oceny niezależności firmy audytorskiej oraz wyraził zgodę na świadczenie przedmiotowych usług.

Zasady zmiany Statutu Banku

Aktualny Statut ING Banku Hipotecznego S.A. jest dostępny na stronie internetowej.

Zmiana Statutu Banku wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto, zmiana Statutu wymaga obligatoryjnie uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Zmiany wprowadzone do Statutu w 2019 roku obejmują:

- podwyższenie kapitału zakładowego Banku do kwoty 210 000 000 złotych w poprzez emisję akcji serii B - dziewięćdziesiąt tysięcy akcji;
- podwyższenie kapitału zakładowego Banku do kwoty 380 000 000 złotych w poprzez emisję akcji serii C - sto siedemdziesiąt tysięcy akcji;*
- zmianę dotyczącą reprezentacji Banku polegającą na upoważnieniu członków Zarządu Banku do składania oświadczeń woli w imieniu Banku samodzielnie w zakresie wniosków o zmianę wierzyciela hipotecznego oraz wniosków o ujawnienie informacji dotyczących wpisu wierzytelności zabezpieczonych hipoteką do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych, składanych w postępowaniach przed sądami wieczystoksięgowymi.*

* zmiany Statutu przyjęte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 11 grudnia 2019 roku, wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem Sądu z dnia 9 stycznia 2020 roku.

9.3 Pozostałe informacje

Czynniki, które będą miały wpływ na sprawozdanie finansowe w perspektywie co najmniej kwartału

Wśród czynników, które będą miały wpływ na sprawozdanie finansowe w perspektywie co najmniej kwartału należy wymienić:

- Transfery wierzytelności kredytowych od partnera strategicznego - ING Banku Śląskiego S.A.,

- Rozwój lokalnego oraz zagranicznego rynku listów zastawnych pod kątem popytu i oczekiwanego przez inwestorów wynagrodzenia,
- Dalszy rozwój rynku mieszkaniowego w Polsce,
- Dalszy rozwój rynku kredytów hipotecznych w Polsce,
- Rozwój otoczenia regulacyjnego,
- Prawdopodobne spowolnienie globalnej gospodarki.

Zmiany w stanie posiadania akcji ING Banku Hipotecznego S.A. i uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

W okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły zmiany w posiadaniu akcji ING Banku Hipotecznego S.A. i uprawnieniach do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące.

Znaczące umowy z Bankiem Centralnym lub organami nadzoru

W okresie sprawozdawczym Bank nie zawierał umów z Bankiem Centralnym ani organami nadzoru.

Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje

W okresie sprawozdawczym Bank nie udzielał gwarancji oraz nie posiadał zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych a nie wypłaconych kredytów.

Udzielone zobowiązania finansowe na rzecz jednostek powiązanych

W okresie sprawozdawczym Bank nie udzielał zobowiązań pozabilansowych na rzecz jednostek powiązanych.

Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń niedotyczące działalności operacyjnej Banku

W okresie sprawozdawczym Bank nie zaciągnął kredytów, ani umów pożyczek, gwarancji lub poręczeń niedotyczących działalności operacyjnej Banku.

Umowy o subemisję i gwarancje udzielone podmiotom zależnym

Bank nie zawierał umów o subemisję ani nie udzielił gwarancji podmiotowi zależnemu.

Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na 31 grudnia 2019 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych w danym roku obrotowym umowach dotyczących kredytów i pożyczek

31 stycznia 2019 roku ING Bank Hipoteczny S.A. zawarł z ING Bankiem Śląskim S.A. umowę w sprawie linii kredytowej do kwoty 2 500 mln zł. Na dzień 31.12.2019 Bank wykorzystał przyznany limit w wysokości 2 168 644,9 zł.

Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli są one istotne i zostały zawarte na warunkach innych niż rynkowe

ING Bank Hipoteczny S.A. nie zawarł istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacje o zmianach w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Banku

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Banku.

Umowy wsparcia finansowego

ING Bank Hipoteczny S.A. nie zawarł umowy wsparcia finansowego z innymi podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu działającymi w tym samym holdingu ani z podmiotami blisko powiązanymi.

Depozyty oraz udzielone gwarancje i poręczenia

ING Bank Hipoteczny S.A. nie przyjmuje depozytów oraz nie udziela gwarancji ani poręczeń.

Informacje o wartości zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców

W okresie sprawozdawczym ING Bank Hipoteczny S.A. nie ustanawiał zabezpieczeń na rachunkach kredytobiorców.

Zdarzenia mające miejsce po dniu, na który sporządzono Sprawozdanie

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do dnia podpisania niniejszego sprawozdania ING Bank Hipoteczny S.A. nabył w ramach podpisanej w dniu 31 stycznia 2020 roku z ING Bankiem Śląskim S.A. Umowy Przeniesienia Wierzytelności w celu emisji Listów Zastawnych nr 10 kolejny portfel wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie za łączną kwotę 562 709,0 tys. PLN. Ponadto, w ramach podpisanej w dniu 31 stycznia 2020 roku z ING Bankiem Śląskim S.A. Umowy Przeniesienia Wierzytelności w celu emisji Listów Zastawnych nr 11 ING Bank Hipoteczny S.A. nabył kolejny portfel wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie za łączną kwotę 457 957,2 tys. PLN

Ponadto, Bank, mając na względzie przyszłe emisje hipotecznych listów zastawnych, kontynuował wpisywanie wierzytelności kredytowych zabezpieczonych hipotecznie do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych. Na koniec lutego liczba wierzytelności wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych wynosiła 6 764.

W dniu 9 stycznia 2020 r nastąpił wpis do Rejestru Przedsiębiorców KRS dotyczący podniesienia kapitału zakładowego ING Banku Hipotecznego S.A. o kwotę 170.000.000,00 zł w drodze emisji 170.000 akcji zwykłych imiennych serii C, o wartości nominalnej 1.000 zł każda. Cena emisyjna akcji równa jest ich wartości nominalnej. Akcje zostały w całości pokryte wkładem pieniężnym. Bank otrzymał również zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie kwoty 170 mln zł. do funduszy własnych.

31 stycznia 2020 r. Bank podpisał aneks do Umowy Kredytowej zawartej z ING Bankiem Śląskim S.A. 31 stycznia 2019 r. zwiększający maksymalną kwotę zaangażowania do 4,2 mld PLN.

W związku z pandemią spowodowaną COVID-19 oraz ogłoszonym stanem zagrożenia epidemicznego Bank na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji związanej z utrzymującymi się skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa. Na dzień dzisiejszy Bank nie jest w stanie przewidzieć wpływu ryzyka związanego z COVID-19 i decyzji z nim powiązanych (politycznych, biznesowych czy prywatnych) na sytuację finansową. W dłuższej perspektywie rozpoznawane jest potencjalne ryzyko braku spłat kredytów, jednak wpływ na wyniki finansowe jest na ten moment niemożliwy do oszacowania.

10. Oświadczenie Zarządu ING Banku Hipotecznego S.A.

Zarząd ING Banku Hipotecznego S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy:

sprawozdanie finansowe ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównywalne sporządzone zostało zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedla w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową ING Banku Hipotecznego S.A. oraz jego wynik finansowy,

sprawozdanie Zarządu z działalności ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji ING Banku Hipotecznego S.A., w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd ING Banku Hipotecznego S.A. oświadcza, że firma audytorska, dokonująca badania sprawozdania finansowego ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku została wybrana zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący tego badania spełnił warunki do wydania bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania sprawozdania finansowego, zgodnie z właściwymi przepisami i normami zawodowymi.

Niniejsze sprawozdanie Zarządu z działalności ING Banku Hipotecznego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku liczy 71 kolejno ponumerowanych stron.

Podpisy wszystkich członków Zarządu

23 marca 2020	Mirosław Boda	Prezes Zarządu	.....//..... (podpis)
23 marca 2020	Jacek Frejlich	Wiceprezes Zarządu	.....//..... (podpis)
23 marca 2020	Roman Telepko	Wiceprezes Zarządu	.....//..... (podpis)